

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

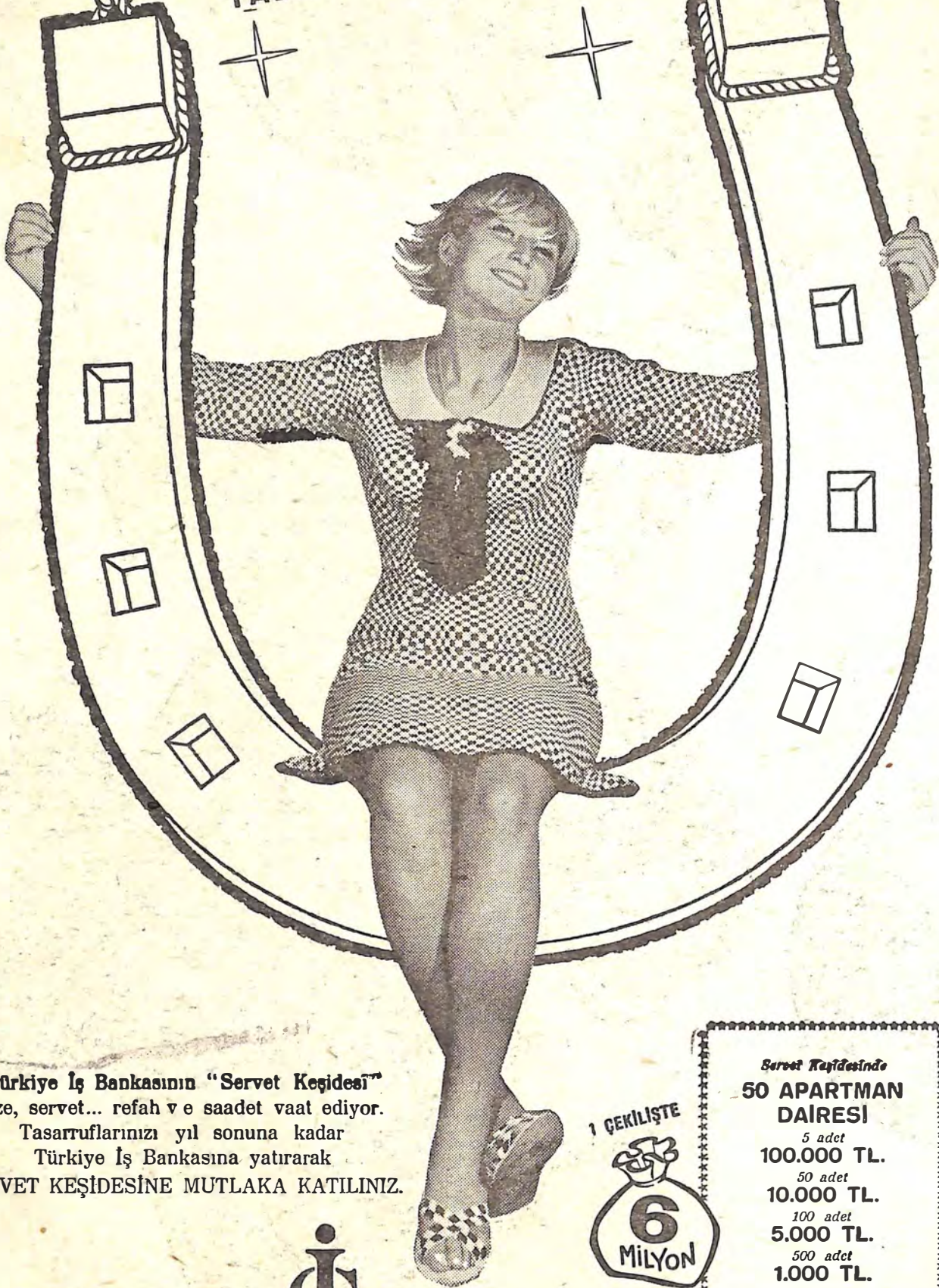
Akhalak

Gidişat!

servet keşidesi'NDE

TALİHİNİZ AÇIK OLSUN...

Türkiye İş Bankasının "Servet Keşidesi" size, servet... refah ve saadet vaat ediyor. Tasarruflarınızı yıl sonuna kadar Türkiye İş Bankasına yatırarak SERVET KEŞİDESİNE MUTLAKA KATILINIZ.

TÜRKİYE BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

1 ÇEKİLİŞTE

Servet Keşidesinde
50 APARTMAN
DAİRESİ

5 adet
100.000 TL.

50 adet
10.000 TL.

100 adet
5.000 TL.

500 adet
1.000 TL.

agraca 15.000 adet
para ikramiyesi

AKBABA

Yıl: 44 Cilt: 11 Sayı: 48 * Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ * 23 Kasım 1966

Konuşan Sokak!

OSMANLI tarihini biraz karıştırınca görürüz: Büyük felâketlerin çoğu sokaktan gelmiştir. Sokak savaş ister, sokak kelle ister, sokak şeriat ister... Sokak bir kere istemeğe başladı mı isteklerin nasıl biteceği, nerede biteceği bilinmez!

Ellerde bayraklar, ellerde Atatürk resimleri, Kıbrıs'ı istemekle başlayan 6-7 Eylül gecesi, en yakın örneğidir bunun.

Son günlerde, bütün iç ve dış meselelerimizi, sosyal, ekonomik, kültürel, bütün dâvâlarımızı sokaklarda sonuçlandırmak çabasına düştük. Taaa Çorum temizlik işçilerinin gündeliklerinden Üniversiteye girmeyen gençlerimizin dileklerine ve Ankara meydanlarında Amerikalıyı lanetlemeden Adana'da yedi Amerikalı zencinin sarkıntılığını protestoya kadar!

Yalnız bir tek cümle, bunların nasıl bir gizli tertip olduğunu göstermeğe yeter:

Saç, sakal birbirine karışmış, yürüyüşe çıkan, o yoksul, o acılı vatandaşlarımızdan biri: «Haklarımızı ayaklarımızla alacağız» demişti.

Siz söyleyiniz lütfen: Bu dramatik söz bir temizlik işçisi ağzından mı çıkmıştır?

Birkaç yıl içinde, sol yayınlar, kitapçı camekânlarını kapladı: Şiir sol, hikâye sol, roman sol, düşünce sol!

Fikir kulüpleri sol, öğrenci toplulukları sol, fırça sol, kalem sol, çekik sol, politika sol...

Her sabah uyanınca, sağ kalışımıza şükrederim!

Bunun nedenleri elbet bir değildir. Başta harf inkılabı, dün ile bugünün bütün kafa ve gönül bağlarını kopardı. Bizim nesil, Tefik Fikret'in «Millet Şarkısı» nı, «Hasan'ın Gazası» nı ezberleyerek, Namık Kemal'in «Vaveylâ» sını okuyarak, sahnede «Vatan Yahut Silistre» yi seyrederek, İslâm Beyi alkışlayarak yetişmişti. Dilimizden düşmeyen Mehmet Emin'di bizim:

Ben bir Türk'üm!.. Dinim, cinsim uludur!

Enver Paşa'nın Anafartalar'a gönderdiği şairler, bir kaya üstünde Ziya Gökalp'tan iki mısra okumuşlardı:

**Türkiye büyüüp Turan olacak,
Düşmanın ülkesi vıran olacak!**

Hangi Türk evinin kapısını çalsanız, size Türk - Rus savaşlarında can vermiş bir çocuğunun yaralı hatırasını anlatırdı.

Bir Türk Yurdu dergisi, bir Yeni Mecmua, bizim gençliğimizin ışık tutan, yol gösteren meşalesi idi. Hamdullah Suphi'nin heyecanlı sesinde kendimizi bulurduk. Türk O-

cakları millî şuurun uyandığı, millî vicdanın ısındığı yerdı.

Devrimlerden sonra, Millî Eğitim Bakanlığı, dev gücü isteyen büyük görevini yapmamış, Tarihi ile, Edebiyatı ile bütün Osmanlı kültürü, yeni harflerin çektiği duvar arkasında kalmıştır.

Çocuklarımız, dünsüz bir yarınla karşı karşıya kaldılar.

Cumhuriyet Halk Partisi, hoyrat bir gaffetle Türk Ocaklarını söndürmüştü. O kültür, o sanat, o terbiye ocaklarını...

Demokrat Parti, ondan geri kalmadı: Aynı kaba güçle Halkevlerini yaktı!

Başlı dönmüş bir kalabalık, bunun için sokakta... Kaldırımlar bunun için dile geliyor!

Adana olaylarının fotoğraflarına bakarken yüzüm kızardı: O altüst edilmiş yazıhaneler, o yerlere dökülmüş paramparça kitaplar, o parçalanmış otomobiller...

Neymiş, ne olmuş, ne varmış?..

Yedi Amerikalı zenci, bir Türk hanımına sarkıntılık etmişler!

Elbet edepsizlik.. Elbet utanmazlık.. Elbet yüzsüzlük!

Ama bir şey sorayım o heyecanlı kalabalığa: Böyle terbiye dışı, saygı dışı olaylar, Amerikalıların tekelinde mi?..

Almanya'da kadın bıçaklayan Türk işçilerini ne yapalım?..

Ben, Zurich parklarında, tombul bacaklı İsviçre kızlarına alaturka büyük büküp söz atan delikanlı işçilerimizi kendi gözlerimle gördüm!

Yoksa, çapkınlık işinde bizim dokunulmazlığımız mı var?

Yüzyılların kökleştirdiği, o tarihin kanlı yapraklarından gelme, o dedeler mirası, o geleneksel Moskof düşmanlığının yerini, şimdi Amerika düşmanlığı alıyor... Bu, millî şuura ermiş bir düşmanlık değildir. Bu düşmanlığı hazırlayan, yalnız, ama yalnız komünistlerdir!

Amerika'nın hiç mi suçu yok?... Vaaaaa...

Gönlümüz, dal dal yeşeren bir Amerika sevgisiyle siyasî bir bahar içindeydi. Stalin, Doğu illerimizle pençesini atarken Truman'ın onu bileğinden tutuşunu, unutamazdık. Kore'de, bu duygu ile Kunuri destanını yarattı çocuklarımız...

Ama, mister Johnson'un Kıbrıs konusunda yürüttüğü tek yönlü politika, otuz iki milyon Türk'ün, sevgi dolu kalbini yaralamıştır.

Bugün yaralı bir Amerika görüyorsanız, biliniz ki, kendi eliyle bıçakladığı bir Türk kalbinin içinde almıştır o yarayı!

Ama hiçbir mesele sokakta hal edilmez. Ne iç mesele, ne dış mesele. Kaldırımlar, çığnemek için döşenmiştir. Duysun, düşünsün, konuşsun diye değil. Taş, baş değildir.

Yusuf Ziya ORTAÇ

Köylü kıyafetine giren İçişleri Bakanı, Kırkkale'de, kahveleri, meyhaneleri dolaştı. — Gazeteler —

— Kim bu yabancı?

— Tanımadın mı lan, cumhuriyet padişahı!

Sevdiğim General

MUZAFFER İZGÜ

EVET âbicim, Şevrole de benim, şu içindeki Kadillak da. Şaşıyorsun değil mi? Uyuz Necmi, nasıl oldu da araba sahibi oldu diye... Önce şu sarışına bir sepet havası çekelim, ondan sonra sana meseleyi başından sonuna kadar anlatırım... Hey yosma!... Sen şu durakta yayın bakalım. Al şu elli bangnotu, atla bi taksiye, dosdoğru apartmana... Sağa sola yalpa yok, anladın mı? Sonra adın, politikacılar gibi kötüye çıkar. Kuzu kuzu uyu...

Ha şöyle... Ne dersin, istersen Boğaz tarafına açılalım. Neşeli olur oralar bu sonbaharda.

Eveet... Nerden başlasam anlatmaya. Hani duymuşsundur arkadaşım, Muş yolunda oniki vasıtanın soyulduğunu... Yine duymuşsundur, Manisa yolunda beş vasıtayı soyup, iki kişiyi de kopsikefal ettiklerini... Hani ya, çoktandır memlekette soygunların ardı arkası kesilmiyor. Ulan, dedim kendi kendime, şâyet bu memlekette bi sosyal adalet varsa, bizi de yakalamazlar, dedim. Yap bi soygun gitsin. Ama biliyor musun âbicim, soygunu nasıl yapacağımı aylardır kafamda bir türlü tasarlayamıyordum. Gazetede okumuşsundur, geçenlerde Siirt yolunda binbaşı, yüzbaşı elbisesi giymiş eşkiyalar onbeş vasıtayı soymuşlardı. İşte bu haberi okur okumaz kafamda bir şimşek çaktı:

— Ulan, dedim, el binbaşı elbisesi giyerse, biz de general elbisesi giyeriz. Hem o zaman soygun, daha kolay, daha saygılı, daha disiplinli olur.

Bu niyetle geldim Sivri Bekir'in kahvesine. Orada, Kel Kadir, Fıtkı Ahmet, Deli Haşim, Cıncık Sabri ve Çörek Reşat'ı buldum.

— Ulan çocuklar var mısınız? dedim.

— Neye? dediler.

— Soyguna.

Kel Kadir:

— Hay ağzının tavanını öpeyim be âğbi, ne zamandır böyle bir şey düşünür dururdum, dedi. Gazeteleri okudukça kudurur da kudurur, ulan bu memlekette soygunculuk selbesse, biz ne güne duruyoruz, dedim.

Bu sorum üzerine hepsi de, tamam, dediler. Sonam âbicim, bi briefing yaptık. Her zaman Bakanlar, valiler yapacak değiller ya... Toplantı neticesinde oybirliğiyle ben generalliğe, Kel Kadir albaylığa, Fıtkı Ahmet binbaşılığa, Cıncık Sabri yüzbaşılığa, Çörek Reşat da üsteğmenliğe terfi etti. Deli Haşim'e o kadar dedik, «Gel oğlum, sen de teğmen ol» diye, «Ben er olacağım» diye tutturdu.

— Ulan Deli, bozuldunsa seni general yapalım, dedik.

— İstemem, Milli Savunma Bakan yaparsanız olurum, dedi. O zaman biz:

— Aramıza sivil girmiyecek, deyince erlikte kaldı.

Yalnız âbicim, ben istiyordum ki şöyle en azından bi korgeneral olayım. Arkadaşlar:

— Olmaz ulan, yaşın başın müsait değil, dediler.

Biz bir hafta elbiselerin dikimiyle uğraştık. Zor oldu âbicim. Bilirsin, aramızda terzilikten çıkan bir tek Çörek Reşat var. Bir hafta, geceli gündüzlü yardım ettik Çöreğe. Hafta sonunda şöyle bi giyinelim, bakalım, dedik. Ulan bu kadar olur be, pes doğrusu... Zor tuttu beni arkadaşlar...

— Bırakın ulan Taksim'de bir tur atayım!...

— Sen deli misin yahu, dediler. Daha soyguna çıkmadan yakayı ele vereceğiz.

Sonra âbicim, iş kaldı araba dalgasına. Deli Haşim'i bilirsin, esaslı şofördür kerata. Kilitli arabayı bile, kırkhamillerin açıl susam açılı gibi açar. Bir salı gecesi, zengin birinin siyah İmpala'sını yürüttü geldi bizim fakirhaneye. Önce, sivil dolduk içine, biraz sonra elbiselerimizi çıkararak, subay elbiselerimizi giydik. Çektik arabayı surların dışına. Söktük plâkasını, yerine alâsından iki yıldızlı bir general plâkası oturttuk. Bir de bayraktan fors... Ondan sonra bizdeki fors... Deh anam, deh!... Allah seni inandırın âbicim, Emniyet Müdürü bife selâm kondu bize. Hele o trafik polislerini göreceksin, soygunu bir an evvel yapalım diye, önce bize yol veriyorlardı.

Uçtuk âbicim asfaltlardan...

— Arkadaşlar, dedim, bu işte âmir de benim, üst de, onun için

kimse benim sözümünden dışarı çıkmayacak!...

— Başüstüne generalim, dediler.

— Silâhlar hazır mı albayım?

— Hazır generalim...

Baktım, yolun ucunda iki tane jandarma eri. Arabayı hemen yollarında durdurduk. Erlere, şöyle elimi kaldırdım. Askercikler, korkudan hem titriyorlar, hem de açık yakalarını kapamağa çalışıyorlardı. Tak tak selâmlar...

— Buyrun gımandanım!...

— Ne geziyorsunuz burada?

— Bugünlerde soygunlar arttı da, onun için devriyo geziyoruz gımandanım.

— Demek soygunlar arttı ha?...

— Arttı gımandanım.

— Yakalarınız niçin açıktı?

Erlerden ses yok.

— Söyleyin, niçin açıktı?

Yine ses yok.

— Haydi, şimdi dosdoğru şu tarafa gideceksiniz. Şu ilerde bir dönemeç var, orada bekliyeceksiniz. Ben orasını tehlikeli gördüm.

— Başüstüne gımandanım!

Biraz daha gittik âbicim. Öyle bi saati bekliyorum ki, arabalar seyrekleşsin. Nihayet gece iki sularında bir otobüsü dururduk. Ben önde, albay ve binbaşım arkamda, arabanın içine damladık. Dışarda da yüzbaşı ve üsteğmen kaldılar. Otobüsün içini askerce bir selâmladık tan sonra:

— Nasılsınız arkadaşlar!... diye bağırdım.

— Sağool, dediler.

— Siz de sağolun. Uğur ne tarafta?

— Bursaya generalim, dedi şoför ayağa kalkarak.

— Çok iyi. Arkadaşlar, biliyorsunuz bu yollarda soygunlar oluyor. Aldığımız emre göre, bir soygun anında ne şekilde davranacağınızı dair sizlere beş dakika talim yaptıracağız. «Ayağa kalk!»

İnan âbicim, otobüs olduğu gibi ayağa kalktı. Bilirsin, askerlikte süvariyyim. O kadar arzuldum ki, birliğin önüne geçip de «At in» demesini. Onun için öyle bir iştahla:

— Otobüs in!... diye bağırdım ki, en başta şoför olmak üzere elli kişi patır patır aşağı indi.

— Sağdan hizaya geel!... Kadınlar önde, erkekler arkada mesafeye aaal!

Takur tukur ayak sesleri. On saniyenin içinde öyle bir sıra oldular ki ip gibi... Geçtim karşılarına:

— Sağdan say, diye bağırdım.

— Bir iki üç...

— Birinci takım, on adım ileri marş!... İkinci takım, beş adım ileri marş!... Siz albayım, birinci takımın başına, siz binbaşım ikinci takımın başına... Dikkaaaat! Çıktık açık alınla marşı ile, uygun adım marşı!...

İnan âbi, gözlerimden yaş geldi. Millet meğer ne kadar özlemiş askerliği. Hele şoför bi yürüyor, bi yürüyordu ki, zannedersin resmigeçitten geçiyor.

— Kıt'a, dur!... Sola dön. Birinci sıra, beş adım ileri marş. Rap rap rap rap rap. İkinci sıra, üç adım ileri marş. Rap rap rap... Dikkaaaat, eller yukarı!...

Bütün eller yukarı kalktı. Bu sırada Cıncık Sabri'yle, Çörek Reşat, arabanın içindeki taşınır kıymetli malları bizim forslu arabaya nakletmişler, iki tomsonla yanımıza gelmişlerdi.

— Siz albayım, birinci takımın, siz binbaşım, ikinci takımın bit muayenelerini yapın.

Dalgayı o zaman çıktılar ama, geriye dönüp de ay ışığında parlayan iki tomson namlusunu görünce, en ücra yerlerindeki bitleri bile elleriyle tutup çıkardılar. Üç dakika sonra yine bağırdım:

— Birinci takım, teknil ver!

— Tamam generalim.

— İkinci takım teknil ver!

— Tamam generalim.

Ünümün yetiği kadar bağırdım:

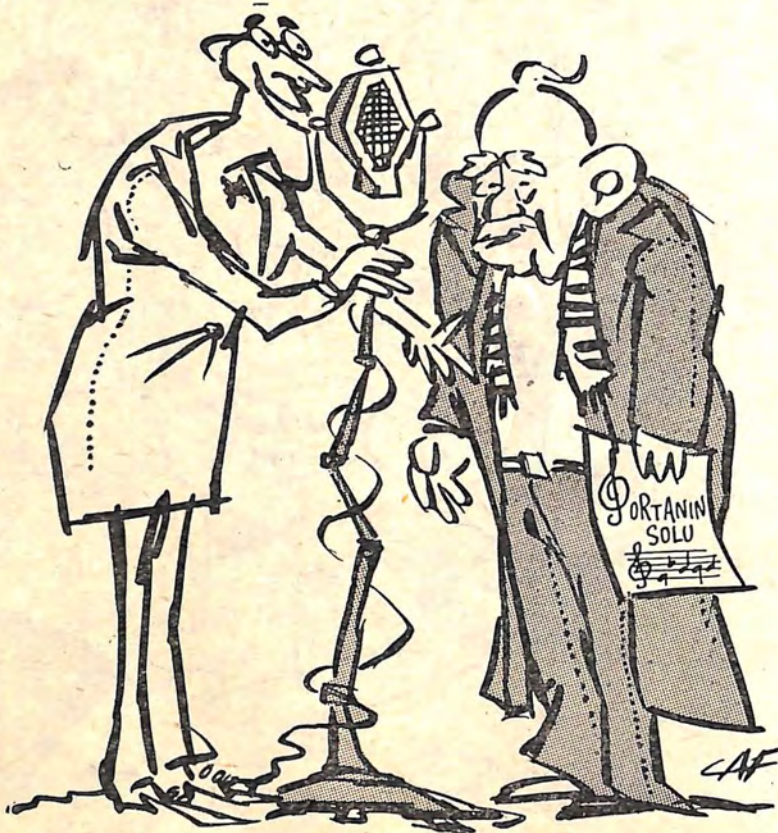
— İstikamet karşıki tepe, marş marş!...

Kocakarılar bile yel gibi uçu gitti.

İşte böyle sevgili arkadaşım. Senden sır çıkmaz diye anlattım bunları... Yalnız ne varki âbicim, bugünlerde polis izimiz üzerinde. Allahın izniyle, bu vartayı da atlatsak, inşallah bundan sonra soygunlara denizlerde devam edeceğiz. Tabii âbin o zaman Koramiral olacak...

Muzaffer İZGÜ

Radio müzisyenleri grev yapacak. — Gazeteler —

— Şimdi Paşa, sizlere «Ortanın solu» şarkısını söyleyecek!

PAZARTESİ

Siz efendim

Soygun dolayısıyla bir demec veren İçişleri Bakanı Sükan, «Soyulanlar yürekli olup, soygunculara saldırsaydı, bu iş orada biterdi» demiş.

Adana'da bir konuşma yapan Ticaret Bakanı, üreticilere, «Mal-larınıza kendiniz pazar bulun» demiş.

Soyguncuyu, soyanlar yakala-yacak. Üretici, kendi malına ken-di pazar bulacak. Sorması ayıp ama, acaba muhterem Bakanları-mız bundan sonra ne iş yap-a-cak?

SALI

Onlar ve biz

Bilirsiniz «Yama», bizim millî modalarımızın en başta geleni-dir. Şimdi bu moda, Japonya'ya da sıçramış. Yalnız, onlar eski gemilerini yamayıp kullanılır hâ-le getiriyorlar, biz pantolonları-mızı... Fakat bütün dünya onla-rı gelişmiş ülke olarak niteliyor, biz az gelişmiş... Anlayacağınız, düpedüz hakkımızı yiyorlar!

ÇARŞAMBA

Siyasi gösteri

C.H.P.'de sağcı grup gövde gösterisi yapmış. Maalesef siya-sî partilerimizin hepsinde küçük de olsa böyle bir takım gösteri grupları vardır. Kimi, muhalefet-teyken böyle gövde gösterisi ya-par, kimi de iktidardayken mide gösterisi!

PERŞEMBE

Gizlilik - Açıklık

Başbakan Demirel, plânlama uzmanlarıyla gizli bir görüşme yapmış. Başbakan da dahil, ne-dense A.P. iktidarının bütün Ba-kanlarında gizliliğe karşı aşırı

İnönü — Gönülüm sende!

CUMARTESİ

Sol, kol, yol!

A.P. ve C.H.P.'den sonra çok-tandır susan M.P.'nin de sesi du-yulmaya başladı. Fakat bu sefer-ki ses biraz bizlere yabancı. Bö-lükbaşı yerine M.P. Genel Baş-kan Yardımcısı bir cevher yu-murtlamış: «M.P. ne ortanın so-lunda, ne Amerika'nın kolunda» diye!

Peki ama, bu açıklamayı yap-manın gereğini neden duymuş? Zaten bildik bileli M.P. ne orta-nın solundadır, ne Amerika'nın kolundadır. O, sadece ve sade-ce, Bölükbaşı'nın yolundadır. O-nun için, ha babam yerlerinde sayıp duruyorlar!

PAZAR

Sarhoş polis!

Önce kafayı çekmiş, sonra ta-bancayı çekmiş. Daha sonra te-tiği çekmiş!

Kurşun, ders çalışan bir gen-cin gırtlığından girip ensesin-den çıkmış!

Bunu yapan kaldırım kabada-yısı değil, sekiz yıllık polis!

Bir balıkçı tekerlemesi var-dır:

— Balık balığı yerse balıkçı ne yesin?...

Acı acı düşünüyor insan!

— Polis kafayı çekerse, polis tabancayı çekerse, polis tetiği çekerse, kabadayı ne çeksin?..

bir sempati var. Ulaştırma Baka-nı, armatörlerle gizli görüşür. İç-işleri Bakanı, mahallî yöneticiler-le memleketin âsâyiş meselesi-ni gizli görüşür. Dışişleri Baka-nı, Türk - Yunan ikili görüşmele-rini titizlikle gizli yürütür.

Bu gizliliğe ayak uyduramayan tek müessese Maliye Bakanlığı. O bir türlü açığını kapatıp giz-leyemiyor!

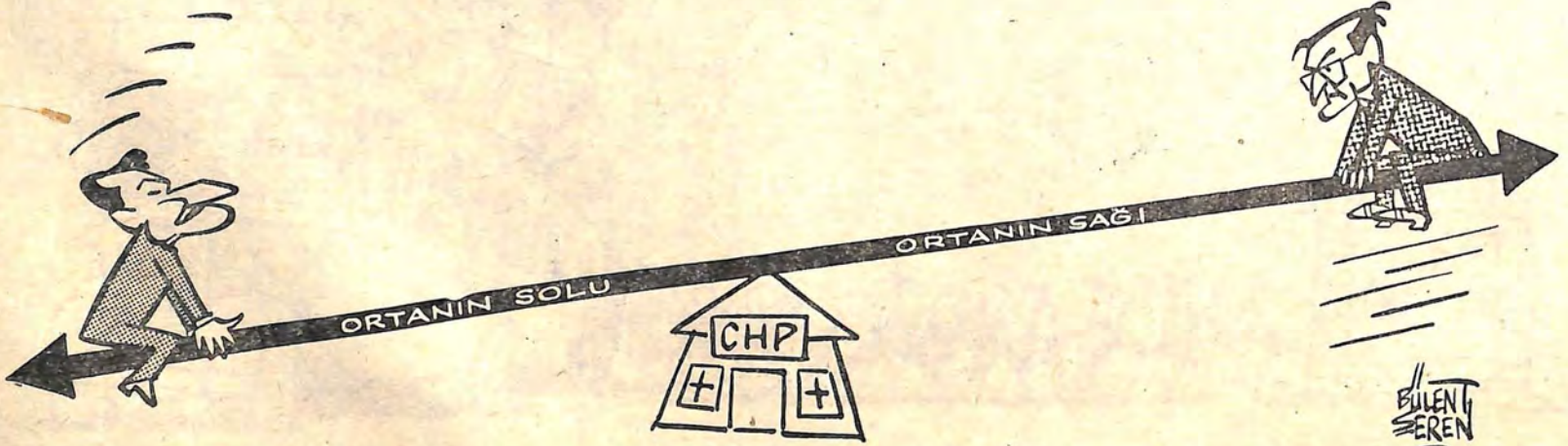
CUMA

Bitmeyen kavga

Ankara Hukuk Fakültesinin açılışında bir konuşma yapan Fa-külte Dekanı, «Üniversite, siya-setle uğraşmalı» demiş.

Aman efendim, zaten yıllardır yapılan bu değil mi?... Üniversi-te politikacılarla uğraşılıyor, poli-tikacılar Üniversite ile!

C.H.P.'de durum :

«İki ucu oklu değnek!»

Geçmiş Zaman Olur ki...

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Eski İttihatçılar

ESKİ İttihatçılar içinde tanıdıklarım az sayılmaz. Osmanlı İmparatorluğu'nu bu eşsiz vatanseverler batırmıştı. Ne hazin şey, değil mi?

Doktor Nazım, kumral bir erkek güzeli idi. İpte can verdi: Batırdıkları vatani ancak kendilerinin kurtarabileceğine inandığı için!

Bebek'te, karşımızdaki eve taşınmıştı bir yaz. Bir kira evine... Pencerelelere ancak perdeleri bile yoktu. Yatak çarşafıları gerdiler.

Bu pencereleri yatak çarşafı odalarda oturan adam, koca İmparatorluk Türkiye'sini avucunda tutan beş altı kişiden biri idi!

Cumhuriyet politikacıları içinde böyle bir evliya tanyor musunuz?..

Ömer Seyfettin eski bir İttihatçı idi. Senli benli konuşurdu hepsi ile. Eriştiği en yüksek makam ne idi, bilir misiniz?.. Kabataş Lisesi edebiyat öğretmenliği!

Ara sıra, Birinci Dünya Savaşı vurguncularına kızar, homurdanırdı.

Birinci Dünya vurguncusu da, çağımız vurguncularının, sayıca da, servetçe de binde biri olamaz. Para kazanan üç, beş isim sayabilirdik ancak... En meşhurlarından bir tanesinin, galiba Davutpaşa sırtlarında bir evi vardı. Adı, Bulgur Palas... Bugünkü zenginlere uşak dairesi olmaz!

— Ah cancağızım, derdi Ömer Seyfettin, doktor Nazım'a hırsızlardan şikâyet edilmiyor ki... Naaah diye tabanını kaldırıp insana delik pabucunu gösteriyor!

Sahiden de ayağında yamasız iskarpin gören yoktu.

Bir yaz günü, Nizam'da, çamlar arası bir köşkten saz sesleri gelmiş. Ertesi günü haber yayıldı: Defterdar Fazıl dostlarına ziyafet vermiş!

Bu harb içinde oluyordu. Kuru üzüm-

le çay içtiğimiz, öğütülmüş mısır koçanı ve süpürge tohumundan vesika ekmeği yediğimiz Birinci Dünya Savaşı yıllarında...

Defterdar Fazıl kimdi, bilir misiniz?... Doktor Nazım'ın kardeşi!

Aradan bir hafta geçti, geçmedi, Doktor Nazım, kardeşini, İstanbul'dan bir Doğu iline sürdürdü!

Ziya Gökalp da İttihat ve Terakki Genel Merkezi üyesi idi. Bütün bir yıl boyunca tek kravat gördüm!

Evi mi?... Önce Cerrahpaşa'da dört odalı bir tahta evdi. Sonra Cağaloğlu'nda, rutubetli bir sokakta rutubetli bir eve taşındı.

Eşya... Kiminin bacağı, kiminin kolu tutmaz iki eski koltukla dört kırık sandalye... Yemek odasındaki masa, şimdi kapıcı odasında yok: Muşamba örtülü bir yuvarlak tahta...

Karısı, pek güzel sakızlı sütlâç pişirdi. Ama ayda bir... Şeker yok ki!

Ziya Gökalp istese şeker bulamaz mı?

İstese bulur. Hem yalnız kendi evine değil, bütün mahalleye!... Ama istemez. Onun ahlakında böyle şey yok...

Evinin kışlık odununu, kömürünü Cafer alırdı: Merkez-i Umumi Başkâtibi Cafer. O olmasa, değil sobasız, yağsız, bulgursuz bile kalırdılar.

Cafer, tanıdığım yiğitlerin başında gelir. Dili biraz çıtak, güzel bir Rumeli delikanlısı idi.

Dişi ağrıyordu bir gün. Dört arkadaşından beşer kuruş borç alıp çekirtmeye gitti. Bu da Genel Merkezin Başkâtibi işte!

Sevdiklerimin içinde bir de Muhtar vardır: İttihat ve Terakki Cemiyeti Bakırköy kâtibi mes'ulü, Gaziantep'li Muhtar...

Muhtar'ı, Nuruosmaniye'de, şimdi Milliyet Matbaası olan, sarı binada, Cafer'in odasında tanımıştım. Bir ay geçti, geçmedi, onun Bakırköy'deki odasında İttihat ve Terakki Cemiyetine âzâ yazıldım: Bir elim Kur'an, bir elim tabanca üstünde yemin ederek!

Muhtar, Bakırköy Bakkaliye Kooperatifinin de başkanı idi. Şekersiz Türkiye'de şekeri, pirinçsiz Türkiye'de pirinci, yağsız Türkiye'de, unsuz Türkiye'de yağ ve unu vardı Muhtar'ın... Ekmeksiz Türkiye'de, francalası vardı Muhtar'ın... Ama... Ama alabilirsen al, yiyebilirsen ye!

— Aman Muhtar, öleceğim şekersizlikten... Bir un helvası.. Bir sütlâç...

Diye yalvardım mı, gözlerini kapar, başını dikerdi:

— Yok kardeşim.. Yok şairim.. Onlar çocuklar ve hastalar için!

Evinde yenen, en fakir evdekinden farksızdı: Bulgur pilâvi, vesika ekmeği... Eeee, haftada bir de bulamaç!

Ama, başlarken de dedim ya, koca Osmanlı İmparatorluğu onların elinde battı: O eşsiz, o namuslu vatanseverlerin elinde!

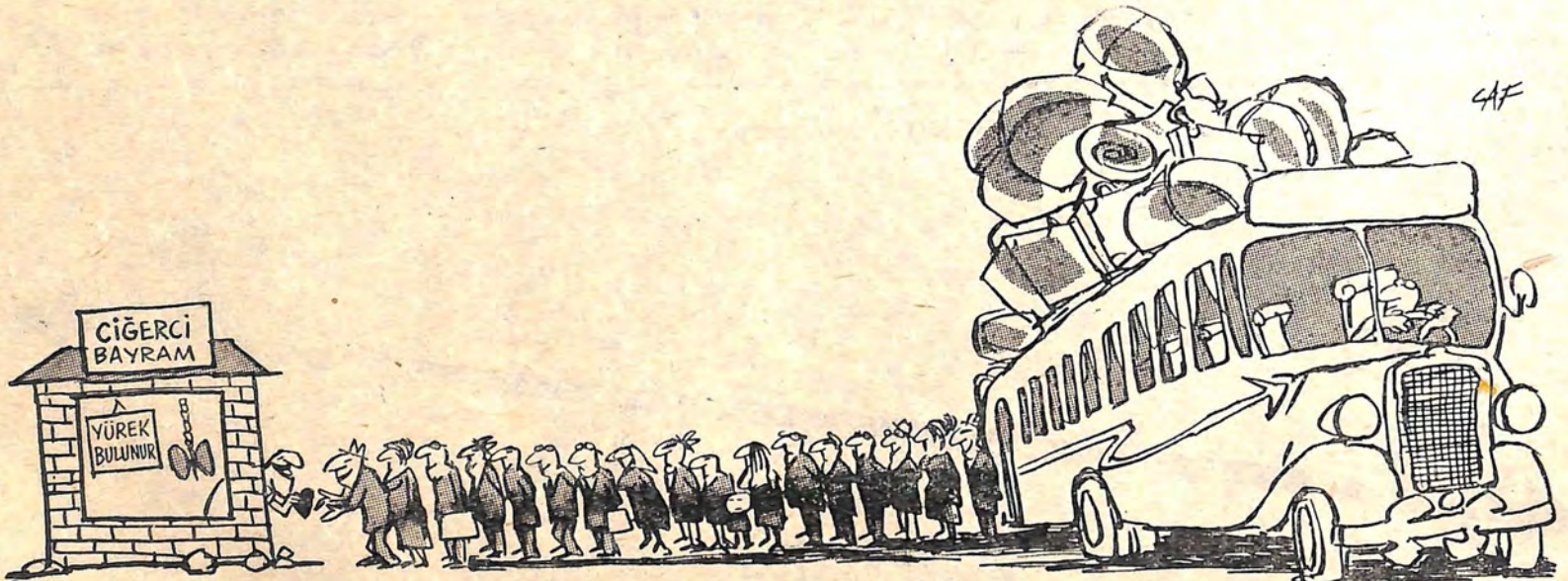
Beklenen kitap:

Bizim Yokuş

Yusuf Ziya Ortaç

Pek yakında

İçişleri Bakanı soygunculara karşı vatandaşların yürekli olmalarını istedi. — Gazeteler —

— Var mı başka yürek isteyen?..

— Sayın dinleyiciler, şimdi grev gözçümüz sizleri gözleyecek!

— Dilekçeniz mi? Şimdi havale ettik efendim!..

ADAM karşıki inşaattan geliyordu. Paydos etmişlerdi az önce.

Üstü başı perişan... İş elbisesi tabii, ama yabanlığı da bunların yıkanmış olabiliyor. Çok görmüştüm böylelerini. Biraz boğazlıcadır garibim; karın doyurmak kaygısı giyinmeyi unutturmuştur...

Homurdana homurdana ötünde oturduğum kahveye doğru geliyor.

Sosyalistliğim depresmiş, sol yanıma sancı girmişti onu görünce. «İşte» dedim, «İşte kapitalist düzenin çarkları arasında ufulanıp giden bir vatandaş!... Homurdanması, bu düzene karşı direnmesidir. Ama çark durmuyor, onu ufulamağa devam ediyor... Üstelik bu çark, kendisini çeviren enerjiyi de ondan alıyor!...»

İyice yaklaşmıştı. Söyledikleri de duyuluyordu artık:

— Gözünü toprak doyursun vicdansız herif! Benim hakkımı alıp da doyucan sanki!

«Aah, ah!» diyorum: «İşte o da doymadığı için senin hakkına göz dikiyor ya! Hey gibi müteahhit hazretleri, soy bakalım ne zamana kadar soyacaksın...»

Adamcağızı az bir paraya çalıştırdı çalıştırdı, şimdi daha da azalttı gündeliğini. Beriki haklı olarak veriyor gitsin. Emeginin bunca sömürülmesine dayanamıyor.. Bir sosyalist olarak, bu ezilen ve sömürülen vatandaşın derdini paylaşmak ülkü ve vicdan göreviydi benim için. Yakınma geldiğinde seslendim:

— N'oldu hemşerim? Gel otur da anlat bakalım.

Yadırgamadı. Çevresinden ilgi istemese derdini homurdana bağırarak ilân etmezdi zaten. Karşımdaki sandalyeye oturdu.

— Olur böyle şeyler, dedim. Üzme kendini.

Başını öfke ve kırgınlıkla iki yana büküdü:

— Nasıl olur be abi? Biz de garibiniz be! Etimiz ne budumuz ne? Benim gibisinin hakkını zaptetmenin âlemi var mı yanı?...

Düşünüyorum da, vatandaş uyanmağa başlamış arkadaş! Hakkına sahip çıkıyor artık. Kendini sömürtmeyecek. Basbayağı kafa tutuyor kapitalist tutuma!

— Ben kendimi ezdirmem abi! Hak, adalet diyerekten bi şeyler vardır. Ne bu be?... Allah Allah... Herif seni resmen so-

yucek, sen sesini çıkarmıcan; yağma yok!

Adam sömürüldüğünün bilincine varmış... Ötesi yok bunun.

— «Münür» dedim, «haddini bil. İki- dir böyle yapıyorsun. Ben fakir bi adamım, böyle ağgözlülük etme!» dedim. Ama kime annatırsın?...

Hımm... Demek Münir bey diye biri bu garibin hakkını yiyen; bu fakirin alın terini sömüren, bu ezilmiş daha çok ezmeğe çalışan...

— Demek bu Münir bey çok aç gözlü bir adam? dedim.

Yüzü nefretle çatıldı:

— Brak şu eşşoğlu eşşegi; beylik kim o kim? İtin biri o! Ama soracağım ona

ben! Zamanı geldi miydi görücek o. Abi, öyle gızıyom ki, hani çakıl taşıyan derisini yüzsem gözümü kırpmam!

Soğuk soğuk terlemeğe başlamıştım. Kaç kere yazdık ama anlatamazsın ki bizim kompradorlara! «Bizi sosyalizm kurtarır» dedik. «Bu düzeni değiştirip, emekçiye hakkını vermezsek ihtilalle komünizm gelir» dedik...

Al işte, herif çekmiş bayrağı: «Derisini yüzerim!» diyor. Sömürüldüğünün bilincine varmış da öte bile geçmiş!

Durup durup öfkeleniyor:

— Tövbe Yârabim... Böylelerini hiç yaşatmayacaksın abi. Bunun gibiler yüzünden memleketin işi ileri gitmez.

Doğru söylüyor ya, niyeti kötü! Biz sosyalistler, onun sözünü ettiği «bunun gibiler» i yola getirmeliyiz ki memleket acıklı bir serüvenden kurtulsun. Fakat ah şu kalın kafalı kompradorlar...

Adam burnundan soluyor artık:

— Asmalı bunları, asmalı!

Bu işin şakası yok arkadaş. Memleket uçuruma yuvarlanmak üzere! Zaman geçmeden sorumluları kalemlerimizle uyarmalıyız. Kaybedecek bir dakika bile yok!

O sırada bir gölge belirdi yanımda. O da işçilerden biri. Karşımdakine:

— N'ediyon Hasan? dedi.

— Hiç, dedi beriki. Münür'e gafam bozulmuştu ya, işte onu annadıyom.

— Haa, dedi yeni gelen ve az ilerde beliren hırpani kılıklı bir başka işçiye seslendi:

— Len Münür! Sen ne dimeğe aldın bu adamın boş çimentu dorbalarını? Yattarken altına goyacağım bak. Veriver onları da ırahat yatsın fakir. Dün de evelisi gün de hep sen almışsın boş dorbaları. Hasan'ın hakkını yimen doğru deel!

İnsan bu Şehirde

YAŞLI doktor, Hıfzıssıhha Enstitüsünden gönderilen tahlil raporunu inceledikten sonra:

— Allah Allah, diye mırıldandı. Çok feci bir şey bu! Bir de siz bakın lütfen.

Raporu, yanında oturan meslekdaşına uzattı. Adam, ancak eczacıların okuyabilecekleri yazıya şöyle bir bakıp:

— Haklısınız hocam, dedi. Bu, düpedüz cinayettir! Boyasız, margarinsiz tereyağı mı olur efendim?

— Olur, olur ama, olursa yenmez; yenirse, yiyecek kolay kolay yaşıyamaz!

Ahlâk Zabıtası tarafından otel odasında basılmış gibi yarı çıplak, süklüm püklüm oturan hasta korkuyla:

— Yâni... Ben... Şimdi... diye anlamsız bir şeyler mırıldandı.

Doktorlar, adamın mırıltılarını duymadılar bile. «Boyasız margarinsiz tereyağı mı olur» diyen, raporu karşısındakine uzattı. O da raporu evirdi çevirdi:

— Vah vah, dedi. Allah yardımcımız olsun. Bu şehirde halkın sağlığı ile ilgilenen, gıda maddelerini kontrol eden yok mu efendim? Nerededir bu adamlar? Hangi işle uğraşırlar? Şuraya bakınız lütfen... En zararsız bir mikroba rastlanmadığı gibi, sütün yağı, kaymağı da alınmamış!

Raporu bir başkasına uzattı. O da hastayı göstererek:

— Vallahi bedavadan yaşıyor, dedi. Hastanın omuzları çöktü.

— Koskoca bir damacana menba suyu, tortuya bile rastlanmamış. İnsan bu suyu içer de, sağ kalır mı?

Hasta, olduğu yere yığılmamak için, yanındaki boş iskemlenin arkasına sarıldı.

— Ya tam yağlı peynirin katkısızlığına ne buyrulur?...

Hasta sendeledi.

— İşin en korkuncu, yemekte kullanılan etin halis koyun olması ile, yemekten sonra içilen sodanın...

Hasta, «Öldüm!» deyip, sarıldığı iskemleyle birlikte yuvarlandı. Hademeler koşup, adamın kollarına girdiler.

— Kalk be, dedi biri, aha bura ameliyathane mi ki ölen?... Tohtur beyler garar virmeden, mümkün yoh ölemezsin!

Adamı kaldırıp oturtular.

— Reçelde glikoz ve boya gibi maddeler de kullanılmamış olup...

— Usul konuşalım, dedi doktorlardan biri. Hastanın durumu kötüye gidiyor.

— Evet, en iyisi fiskos, fis fis kos.

— Fis fis kos mu? Mümkündür arkadaşlar!

Meraklı bakışlarını adama çevirdiler. Biri, hastanın nabzını saydı. Bir başkası, ateşine baktı. Gene fiskoslaştılar. Biri sordu:

— Bütün bunları yiyip içtiniz değil mi?

Hasta, başını salladı. Gençten biri:

— Birader, dedi, halkımızda da kabahat var. Haydi ilgililer, gıda maddelerini gereği kadar sıkı kontrol edemiyorlar diyelim. Peki, siz vatandaş olarak her bulduğunuzu ne diye tıknırsınız birader? Önce bir tadına bak, araştır, sor, her zaman kullanacağın kalitede bir şeyse otur gönül rahatlığıyla ye.

Başka biri sordu:

— Kasit falan olmasın işin içinde?... Hani bir ziyafette sizi çekemiyenler tarafından yedirilmiş olmasın?

Hasta, güç belâ cevap verdi:

— Hayır, evde yedim.

Doktorlar, kulaklarına inanamadılar.

— Peki sebep ne?

— Bir aile geçimsizliği falan?...

— Ailece yedik efendim.

— Yaaa! Demek toptan intihar etmeye karar vermişsiniz...

— İntihar etmemiz için bir sebep yok ki... Her zamanki gibi masayı hazırladık, oturup yedik!

Dört ağızdan, dört soru birden çıktı:

— Peki, nasıl oldu?

— Yedikten sonra neler hissettiniz?

— Bu yiyecekleri klme aldırmanız?

Vedat Saygı

— Alıp getiren de yedi mi bunlardan?

Hasta, ağlamaklı bir sesle sordu:

— Olayı başından anlatsam, sağlığıma bir zararı dokunur mu?

Hastayı kısa bir muayeneden geçirip:

— Yavaş yavaş, heyecanlanmadan anlatabilirsiniz, dediler.

— Peki öyleyse... Efendim başıma ne geldiyse, biraz da bizim hanımın yüzünden geldi sayılır. Bendeniz, evin ihtiyaçlarını hep kendim temin ederim. Henüz erzak bitmeden bana haber verirler, ben de pararam oldukça beş on günlük öte beriyi toptan alırım.

Söylemesi ayıp, geçen akşam yemeğe oturduk. Oturduk ama, evdekilerin yüzünden tutun, masadaki yiyeceklerin tadına kadar her şeyde bir başkalık var. Ekmek dilimini elim aldım, orasını didikledim, burasını didikledim, koskoca dilimde en küçük bir çöp bile yok! Etten bir yudum aldım, sudan bir bardak içtim, hayır beyim hayır... Yıllardır bu şehirde yiyip içtiklerimizin lezzetinde değil! Bu işin içinde bir terslik vardı ama, hayırlısı...

Yemeğimizi yiyip kalktık. Halbuki yemekten sonra ben, kıyamet kopsa ayağa kalkmam. Mideme bir ağrı saplanır, üstüme bir ağırlık çöker, yarım saat kadar divanda sırtüstü uzanırım. Yarım saat sonra hazmın kolaylaşması için bir soda içerim, çeyrek dakika sonra, sodanın verdiği şişkinliği gidermesi için bir çorba kaşığı karbonatı, menba suyu ile yutarım, menba suyunu içince kum sancılarım başlar, velhasıl uzun bir süre ayağa kalkmam!

Bu sefer öyle olmadı. Yemeği yedim, midemde ne ağrı, ne kaynama var. Üstümden ne yorgunluk, ne ağırlık var. Çocuklara:

— Aman bana bir şeyler oluyor, dedim.

Beni dipdiri görünce, onlar da korktular. Başladılar:

— Babamıza bir şeyler oluyor! diye bağırıp ağlaşmaya...

Karım sordu:

— Hiçbir yerin ağrıyıyor mu?

— Ağrıyıyor.

— Peki, kum sancılarının?...

— Henüz onlar da başlamadı.

Kadıncağız da telâşlandı:

— Ayol bir bardak su daha iç belki başlar.

İçtim. Yarım saat geçti, bir saat geçti, hâlâ vücudumda en küçük bir ağrı sızı yok. Karım:

— Yahu durmasana, diye çıktı. Durmayacağım ama, ne yapacağımı ben de şaşırdım.

— Ne yapayım?

— Elinle midene, böbreklerine şöyle birazcık bastır da ağrısın.

Karım bir yandan, ben bir yandan, başladık sağımı solumu mıncıklamaya. Deli olmak isten değil. Körolası vücut, mıncıklanıkça ağrıyacağına, dinlenip rahatlıyor!

— Yahu ben zehirleniyor olmuyayım?

Karım fırlayıp kalktı:

— Dur sana sarımsaklı yoğurt yapayım.

Hah, belki o, durumu değiştirebilirdi. Çünkü midem yıllardır devamlı ağrıdığından, bendeniz biber gibi, sarımsak gibi acılı şeyler pek yiye-mem. Sarımsaklı yoğurdu yiyince, nasıl olsa dost olduğum ağrılar yeniden başladılar.

Getirdiği sarımsaklı yoğurdu yedim, yok efendim yok... Ne barsaklarımda yoğurdun meydana getirmesi gereken gaz var, ne midemde sarımsağın başlatmasını beklediğim ağrı!...

Çoluk çocuk uyumadan sabahı güç yaptık. Kahvaltıya oturduk, peynir başka peynir. Süt, başka süt. Reçel, başka reçel! Hasbin Allah... Bir de sucuğu deneyeyim dedim. Mâlûmu âlileriniz, sucuk yemek imkânsızdır bu şehirde. Mübarekleri almak kolaydır da, çiğneyip yutması zordur. Bir lokma ısırıldım, ağızımda kurabiye gibi dağıldı. Sen misin dağılan!

— Söyleyin ulan, dedim evdekilere, bunlar benim alıp getirdiklerim mi?

Hık-mık ettiler, söyledim. Benim aldıklarım bitip, bittiğini bana söylemeyi unuttukları için kızmayayım diye, mahallede yeni açılan bir bakkal dükkânından kendileri almışlar.

— Ulan vicdansızlar, dedim, bilmediğiniz yerden gıda maddesi alıp, beni zehirlemeye mi niyetlendiniz ha?

Bastım sopayı, bastım sopayı, sonrasını da zaten siz benden daha iyi biliyorsunuz! Karşılarındakinin çocuk zannediyorlar. İnsan İstanbul'da yaşar da, hilesiz malı her günkü yediklerinden ayıramaz mı?

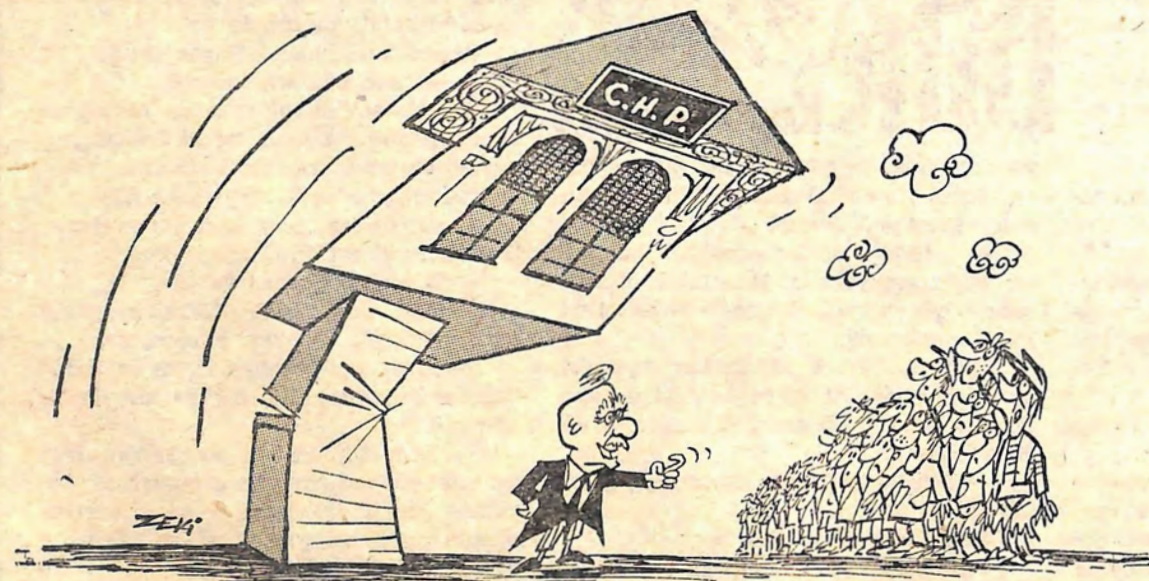
Doktorlar, birbirlerinin yüzüne baktılar. Biri:

— Hemen dahiliye servisine kaldırılın, dedi.

Hasta, büyüyen gözlerle sordu:

— Ne dersiniz doktor, eski sıhatime kavuşabilecek miyim acaba?

— Allahtan ümit kesilmez, diye cevap verdi doktor. Biz elimizden geleni yapacağız. Tabii gerisi, senin bünyenin sağlamlığına bağlı.

— Buyrun baylar, buyrun!

Briefing illeti

Bu hastalık şimcik vali'lere de salınmış: Briefing illeti!... Yani düpedüz özetleme... Özetleme dense, önemsenmeyecek. Onun için briefing deniyor, briefing!

Dışişleri Bakanının briefing'i! Genel Kurmay Başkanının briefing'i!

James Bond'un briefing'i! Bingöl Valisinin briefing'i! Vali paşalarının esası oluyor. Bir meydana bir kürsü kuruluyor. Kürsünün arkasına, karmaşık bir tertibatla tabelalar asılıyor. Tabelanın üzerinde rakamlar. Örneğin (bu örnek kafadan atma değil, gerçek): «Varto'dan 500 kız, 600 erkek!»...

Vali Paşa, olanca vali paşalığıyla kürsüye çıkıyor:

— «Sayın vatandaşlarım», «Varto zelzele bölgesinden, 500 kız talebe (bu arada relativity prensibinde sonuca varmış bu sonucun ekuasyonlarını gösterir bir Einstein parmağıyla dönüyor tabelanın üzerindeki «500» ü işaretliyor)... Evet 500 kız!... Ve 600 erkek!... (Gene aynı Einsteinvârî parmak 600 sayısını işaretliyor) Evet 600, değişik mekteplere yerleştirilmiştir...

Kalabalıktan bir yağcı, bu önemli deklâryona yaraşır bir soru soruyor:

— «Yani bu kaç talebe eder?...»

Cevabını aynı yağcı olanca ciddi yetiyle kendisi veriyor:

— «Yaaani... 1100 talebe!»

Bildiii Akbaba!... Bildiii!... Yaşaaa!...

İşte Briefing bu!... Bana garp heveslisi bir tanışımın sözlerini hatırlatıyor. Garp heveslisiydi, amma ve lâkin katiyen Avrupa görmemişti. Ve durmadan Avrupa'nın top-rağına taamina hasretlenirdi. En çok sarfettiği söz de: «Ah bir cassoulet yesemdi» ydi... Cassoulet'nin, dedelerimizden kalma etli fasulye olduğunu bilmiyordu. Etrafındakiler de bilmedikleri için, bir tepeden bakan «cassoulet» edebiyatı üretmişti. Bir gün birini biri:

— «Lan» dedi, «git kösedeki aşevine, smarla bir etli fasulye de, cassoulet hasretin dinsin...»

Kimbilir yazık nice üzüldü cassoulet'nin etli fasulye olduğunu öğrenince...

Briefing de öyle... Kimbilir vatandaş, ne zanneder bu briefing'i. Halbuki özetleme'dir, o kadar: «500 kız - 600 erkeek»... Hem de o cins özetleme...

VARTO'DAN SELÂMLARLA:

Varto'da bir yemek. Bir kuş sütü eksik. Smokingli garsonlar, kelebek kelebek papiyonlarla boğazlarında hizmet ediyorlar, yemekten önceki aperitif faslında...

Tabii kültür, haklarını ve etkisini kaybetmiyor tabiatın bu insafsız yakımında yıkımında.

Yağmur duası!

Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürü konuşuyor, bir kadehin dibi bileğine dolanık:

— «Sanat... Evet monşer... Falancının tiyatrodan sanat gücü»...

Her yaşta kültür, her başta kültür, her şartta kültür. Yârabim şükür bize ve Vartolulara: Böyle kültür dolup taşma günleri görüp felâketlerimizi unutuyoruz!...

VE MECLİS AÇILDI:

Önce mermer koridorlardan etekleri uçan fraklar geçirildi. Meclis Başkanı Bozbeyli içinmiş. Sonra milletvekilleri sökün etmeğe başladılar ve Meclis lokantasında buluştular, üç ay hem yapıya, hem kulse, hem birbirlerine dayanılmaz hasretten sonra...

Lokantaya da şan olsun diye, bir çokları seçmen konuklarını getirmişlerdi ve bir revani, bir kebab, bir tavuk dolması (Meclisinki meşhurdur!) arasında, seçmen konukların, seçtikleri kişilerin nice yüce kişi olduklarını görüyorlardı.

Üç buçuk masa dikkati çekiyordu:

- 1) «Kâzıp» (eski) ünlüler masası.
- 2) Bilgiç masası.
- 3) Nilüfer Gürsoy masası.
- 4) Yalnızlıklar içinde Hüseyin Avni Göktürk masası.

KÂZİP ŞÖHRETLER MASASI:

İçimi parçaladı desem... Evet, içimden kalanı parçaladı o masa! Şeref yerinde, lâcivertler içinde bir Madanoğlu... Azıcık, gülcüklü, azıcık kimsesizler yurdundan çıkmış halli. Bütün elbiselerinin paçaları «müftü efendi hazretleri» vâri, bol, ufalmış bir Ürgüplü... Rabbim, ne yakışıklıydı eskiden... Zaman ah Akbaba, bir senin gagacağını etkilemiyor. Eski durulmuşluğuna bir tabaka durulmuşluk eklenmiş Osman Köksal: Hey, eski revölüsyoner, muhafız alayı komutanı hey... Senelerce, içindeki sırrı idare edip, tehlikeler içinde soğukkanlılığını kaybetmeyen Osman Köksal!... Ağlama duvarının dibinden yeni kalkmış ifadeli Nâdir Nâdi!...

Bir de, revölüsyonun Adliye Bakanı Amil Artuş...

Belliymi ki, aralarında yüksek seviyede bir konuşma geçiyordu, masaya bakana, hayâletler arasında geçen yüksek seviyeli bir konuşma hissini veren.

BİLGİÇ MASASI:

Aktüel politika masasıydı. Orta sıklettten tatil boyunca, baklava, börek, bulgur pilâvı, ağır sıklette geçmiş Bilgiç, oturduğu yerden, neyi sunmağa geliyorlarsa, bir şeyler sunmağa gelenlerin ellerini sıkıyordu. Gülek'e taş çıkartırcasına. Gülek dedim de aklıma geldi. Onun yeni ve zarif bir numaracağını var. Sol elle de tokalaşıyor. Ve ısırmı gibi bir gülümsemeyle «ortanın soluna solla» diye fısıldıyor!... İyi ki espri ölmemiş!...

Bilgiç birden, olanca saygıyla ayağa fırladı. Diyarbakırlı, son derece esmer dostumuz, milletvekili Hasan Değer, kendisine bir zatı takdim ediyordu. Zat uzun boylu, filinta-vücut, sivri sakal idi. Zannedersem herhangi bir «efendi hazretleriydi». Yoksa, benim senin için, öyle kim-senin fırladığı yok Akbaba!... Ağır sıklet fiskeyler gibi. Var mı?...

NİLÜFER GÜRİSOY MASASI:

«Royal Table» di. Sultan masası... En kalabalığıydı, solgun bir Nilüfer Gürsoy'un başkanlığında.

BUÇUK MASA:

Eski Adliye Bakanı, eski Millî Emniyet Başkanı, yeni Niğde Senatörü, Hüseyin Avni Göktürk'ünküydü. Buçuk diyorum, çünkü yapayalnızdı, tabağındaki yemeğiyle başbaşa!

Oturum, her zamanki oturumlara benziyordu. Bi fark: Gürsel için yapılan saygı duruşu...

Kulisler de, her zamanki kulislere benziyordu: Büyük fark, senelerdenberi, milletin temsilcilerine, saniiyede kahve, çay, ayran yetiştiren, güler yüzlü, büyük gönüllü Haşim, göçmüştü dünyadan. Bir hüznünlü rüzgâr esiyordu çay kahve ocağından... Ve milletvekilleri onu andılar.

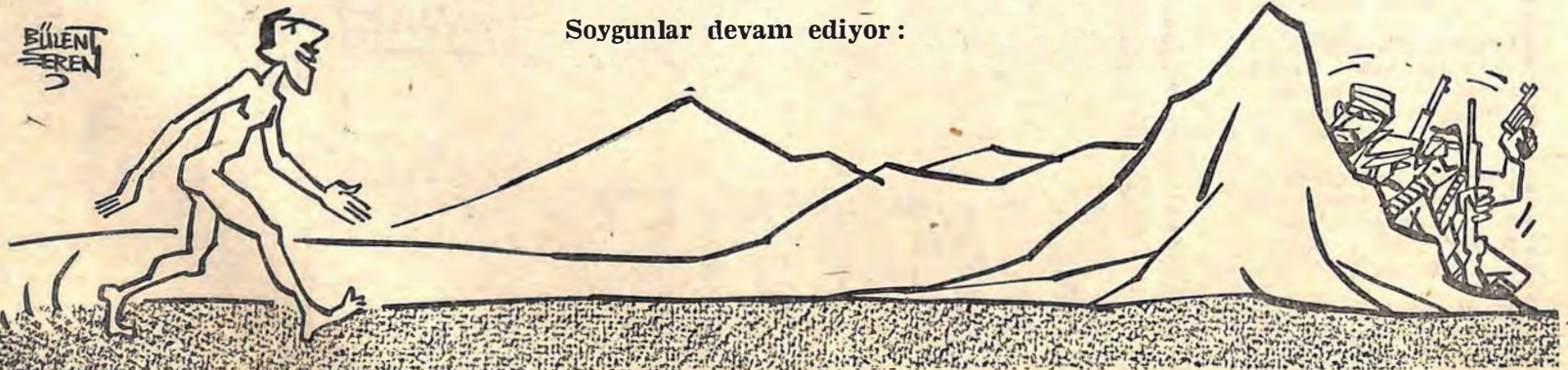
Kulis konuşmaları iki konu etrafında dönüp dolaşmaktaydı:

1) C.H.P.'deki birbiriyle çarpışan iki kanat.

2) Yeni Maliye Bakanı: Çoğu Burdur milletvekili Kırbaçlı'dan bahsediyordu. Neden mi?... Kendi bahsediyordu da ondan. Arkadaşı Sofuoğlu onu Basın Bürosuna kadar getirmişti, ve o orada vaatlere başlamıştı bile eksik olmasın. Basının her isteğine «hallederiz» diye cevap vermişti. Adını arkadaşlar, aralarında «hallederiz» koymuşlardı... O halleder dursun, neyi halledecekse, yüklü, ve her bakımdan çatışmalı olacağı anlaşılan bir politik sene başlamıştı!...

Nimet ARZIK

Soygunlar devam ediyor:

Tedbirli vatandaş — Bakalım neyimi alacaklar?..

Siga

Ben varım...
Sen varsın...
O var...

Biz YOK'uz!

KOŞU

Hayvan alabildiğine koşar,
İnsan çalabildiğine!

GÜÇ

Gözleri kördü cücenin,
Bir yumrukta yere serdi
Koca gövdesini Yüce'nin!

Bülent ŞEREN

Yaş meselesi

Bayan Semra, kırkını biraz geçtiği halde on seneden beri hâlâ yirmi sekizindedir. En büyük merakı da herkese yaşını sormasıdır.

Geçenlerde bir mecliste, bayan Semra, bir genç beye sordu:
— Kaç yaşında görünüyorum, beyefendi?

Genç, bayan Semra'ya baktı, baktı; yutkundu, bir pot karmaktan korktu:

— Ne bakımdan soruyorsunuz, hanımefendi?

— Yaşımı gösteriyor muyum?
Genç, gayet nazık bir tavırla eğildi:

— Görünüştünüz itibarıyla yaşınızdan on yaş genç... Görgünüz ve bilginiz itibarıyla yaşınızdan on yaş büyük!

Sinemada...

Antrakta iki arkadaş konuşuyorlardı:

— İnsanın arkasında konuşanlardan öyle nefret ederim ki...

— Ben de öyle, hele sinemada...

İpin ucu

Tren koşar tutmaz fren
Gemi kaçır kırmaz dümen,
Tekne delik, yrtık yelken,
İnsanın gücüne giden:
Bilsek kimde ipin ucu?

Boyunlarda ipek halka,
Söylev, demeç, çalım, caka,
Sağa çeke, sola kaka,
Koşar bizi düşe kalka,
Bilsek kimde ipin ucu?

Maden kazdık çöktü mezar,
Eken satar, görür zarar,
Uymuyor evdeki pazar,
Gıyapta vermişler karar,
Bilsek kimde ipin ucu?

Yumurta cılk, aşılar yoz,
Sağlam değil eldeki koz,
Üç satır yaz, keyifler boz,
Vakitsiz öter çil horoz,
Bilsek kimde ipin ucu?

El çıksın gök yarısına,
Sen bağlan koltuk hırsına,
Durma takla at tersine,
Söv çat köyün irisine,
Bilsek kimde ipin ucu?

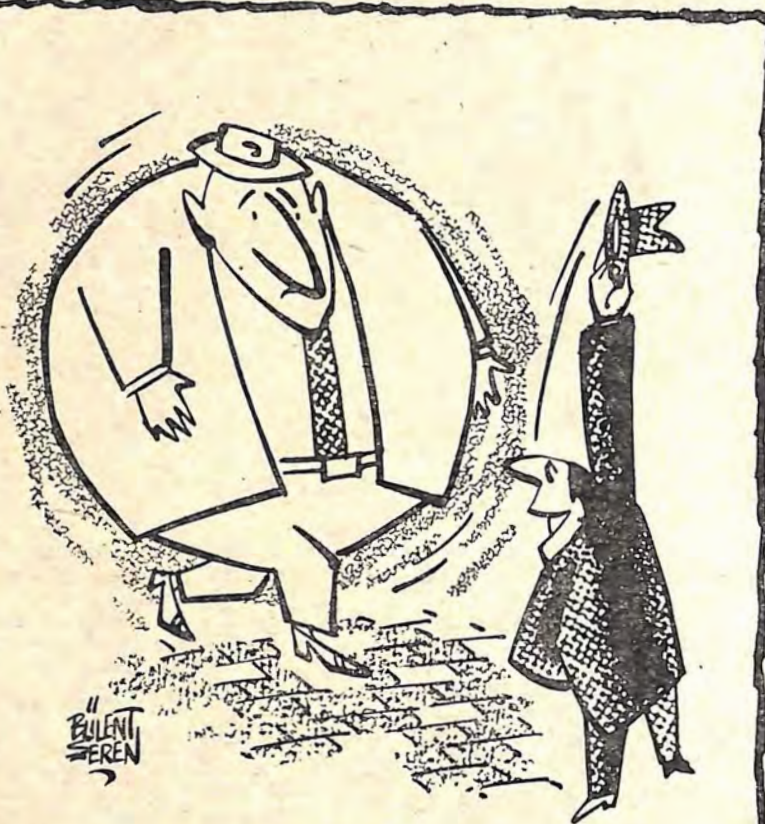
Önergeyi almaz bavul,
Nefes yetmez çalsın davul,
Savul.. Oyun baştan faul,
İstersen dayak ye koğul,
Bilsek kimde ipin ucu?

Ağarttı sakalı saçı,
Durmadı eritti gücü,
İşde yok Amcamın suçu,
Ters giydirecek pabucu,
Bilsek kimde ipin ucu?

Çetinel

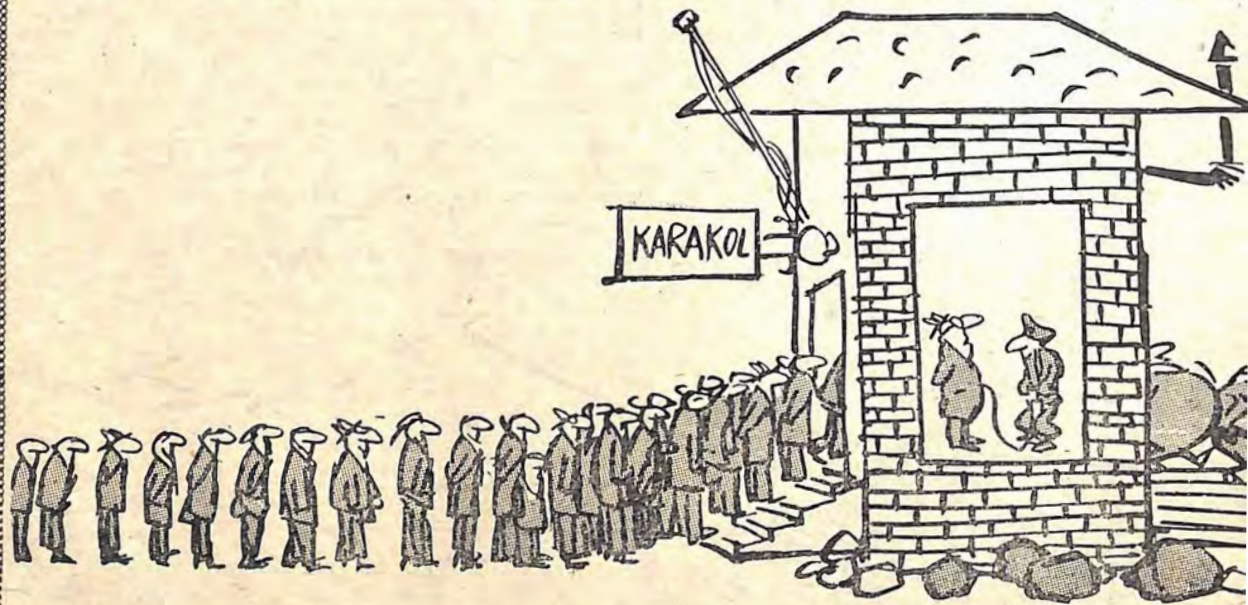
— İLÂÇLA MİLÂÇLA SENİ ŞİŞMANLATAMADIK... EN İYİSİ SENİ BİR

— 000... MAŞALLAH RIZA BEY, HANGİ KARAKOLDAN GELİYORSUNUZ BÖYLE?..

— VAH ABLACIĞIM

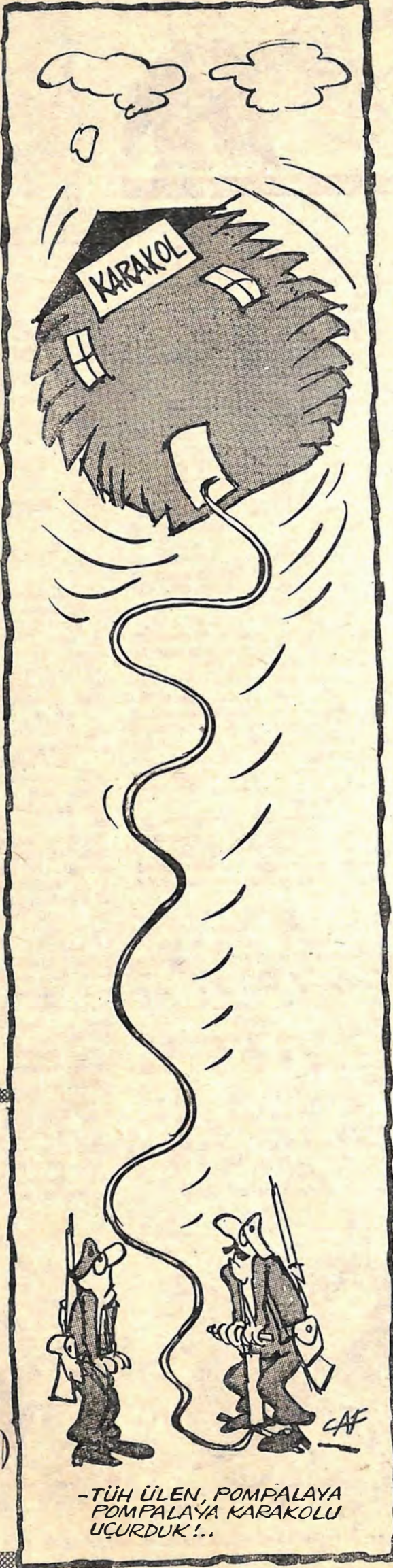
YAZISIZ

OLA HAVALA EDEYİM!

EN DE Mİ KARAKOLA DÜŞTÜN?..

-TÜH ÜLEN, POMPALAYA
POMPALAYA KARAKOLU
UÇURDUK!..

Yokoğlu

- Konuş...
- Dilim yok!
- Gör...
- Gözüm yok!
- Dinle...
- Kulağım yok!
- Tut...
- Elim yok!
- Git...
- Ayağım yok!
- Dur...
- YER'im yok!

Bülent ŞEREN

Tutumlu kadın

Otobüste iki arkadaş konuşuyor:

— Başıma gelenleri sorma, bira-
der... Geçenlerde, karıma, senin ka-
rının idareli olduğundan, tutumlulu-
ğundan bahsetmişim. Hattâ, eski i-
pekli elbiselerinden kravatlar yaptır-
mış da söylemişim.

— Sana da kravat yapılmağa mı
başlandı?

— Evet... Bana kravat yapmak i-
çin, her hafta bir elbise eskitiyor!

Kolayı var

İki kadın dertleşiyordu:

— Kocam, benimle ilgilenmiyor,
gözüne girmek için ne yapacağımı
bilemiyorum.

— Kolayı var, onun sevdiği şeyle-
ri sen de sevmeye çalış, meselâ son
zamanlarda en çok ne ile ilgileni-
yor?

— Bir sarışınla...

İtiver gitsin denize

Değiştirdi bayanın huyu,
Gece uyu, gündüz uyu,
Isıtmıyor bizim suyu,
İtiver, gitsin denize!

Döner oldu arkasını,
Düğümlüyor yakasını,
Çözdürmüyor tokasını,
İtiver, gitsin denize!

Dırdır eder hep bitevi,
Köşk ister, beğenmez evi,
Hasbi geçiyor görevi,
İtiver, gitsin denize!

Götürürsün bir hediye,
Hemen kapar «Bu ne?» diye,
Tırnaklar benzer kediye,
İtiver, gitsin denize!

Börek açar üstbaş hamur,
Görün ne tavra, ne gurur,
Sanki iş yapmış mendebur,
İtiver, gitsin denize!

Gelince eve misafir,
Baş köşeye geçer kâfir!
Durmaz, yumurtlar cevahir,
İtiver, gitsin denize!

Mizanpli, saç boyası,
Yatakta çıkar foyası,
Yakınmaz Kâbe kınası,
İtiver, gitsin denize!

Başında oyallı yazına,
Ayakta ökçeli çizme,
İki gün ev, beş gün gezme,
İtiver, gitsin denize!

Sesler yükselir denizden,
Amca! Çek fişi prizden!
Vazgeç böyle sürprizden,
İtiver, gitsin denize!

Çetinel

Avukat dedigin...

EPHRAİM KİSHON'DAN ÇEVİREN = SEMİRANİS AYDINLIK

GEÇEN hafta içinde bir gündü. Bizim evin kapısı önünde cama akseden gölgesinden polis olduğu hemen anlaşılan bir ziyaretçi belirdi ve bana üzerinde «Celpname» yazılı bir kâğıt uzattı. Ertesi gün en yakın polis karakoluna başvurmam önemle rica ediliyordu bu kâğıtta. Korkudan sapsarı kesilmiş bir çehre ile davetiyeyle inceleyen karım:

— Ne diye çağırıyorlar seni karakoldan? dedi. Ne yaptın?

— Hiç, hiçbir şey! diye kekeleydim.

Karım dikkatle ve şüpheli bakışlarla beni iyice gözden geçirdikten sonra:

— Sakın yalnız gideyim deme, yanına bir avukat al, dedi.

— Ne diye?

— Şaşırmıyorsun sorma; yanında bir «uzman» biri bulunursa işin derde girmez!

Karımın ağzından «uzman» gibi ciddi bir kelime işitmek bütün mâneviyatımı altüst eden bir etki yaptı üzerimde. Yarım saat sonra memleketin en ünlü avukatlarından Shay-Sheinkrager'in huzurunda idim.

Shay-Sheinkrager olayı başından sonuna kadar dinleyip, bir müddet düşündükten sonra savunmamı üzerine almayı kabul etti. Bir sürü gerekli kâğıt imzalayıp rahat bir yürekle eve döndüm.

Ertesi sabah, ne de olsa endişeli bir şekilde karımla vedalaşıp avukatımın eşliğinde karakolun yolunu tuttum. Biyıklı genç bir adam olan nöbetçi polis memuru nazik bir bir tavırla bizi karşıladı. Shay-Sheinkrager'in kendisine uzattığı «celpname» yi kısaca gözden geçirdikten sonra aynı rahat tutumu ile bir çekmece açıp içinden bir evrak çantası çıkardı. Benim birkaç hafta önce kaybettiğim çantamı... Dostça gülümseyerek:

— Sizin evrak çantanızı bulduk Bay Kishon, dedi. Buyrun.

— Çok teşekkürler, zahmetiniz için çok teşekkürler...

Elimi uzatıp çantamı almaya ve derhal orayı terketmeğe hazırlandım. Avukatımı tamamen unutmuşum. Shay-Sheinkrager dudaklarını istihza ile büzerek konuştu:

— Son derece dokunaklı! Sorabilir miyim, nerden anladınız bu çantanın müvekkilime ait olduğunu?

Polis memuru iyi niyetli çehresi ni değiştirmeden anlattı:

— Çantada bir temizleyici makbu-

zu bulduk, Bay Kishon'un adına, oradan...

Avukatım diretti:

— Peki hiç aklınıza gelmedi mi bu çantanın çamaşırhaneye ait olabileceği?

Ben atılıp avukatımı inandırmaya çalıştım:

— Ama bu benim çantam, sağ tarafındaki yoğurt lekelerinden derhal tanıdım!

— Bu karanlık olayda lütfen lâfa karışmayın! diye avukatım beni bir güzel azarladı.

Sonra polis memuruna dönüp:

— Bay memur, dedi, derhal bir tutanak hazırlanmasını istiyorum...

— Tutanak da ne oluyor? Alın çantanızı gidin!..

— Sahi gidelim, diye memurun fikrine katıldım. Burada yapacak başka işimiz kalmadı.

Shay-Sheinkrager yavaş adımlarla pencereye yaklaştı, ellerini arkasına kavuşturup bir müddet dışarı baktı. Sonra bize dönüp:

— Burada yapacak işimizin ne olduğunu şimdi size açıklayacağım beyler! dedi. Çantanın içindeki eşyayı tesbit edeceğiz!

Kimseden ses çıkmadı. Shay-Sheinkrager'in elbette hakkı vardı. Bunu daha önce düşünmemiştim ben... İşte bir «uzman» la lâlettayın bir kimse arasındaki fark kendini gösteriyordu. Polis memuru derin derin içini çekip çantaya uzandı:

— Haydi hemen yapıp bitirelim şu işi öyleyse...

— İtiraz ederim! Avukatım bir kaplan çevikliği ile polis memurunun eli ve çanta arasına atıldı:

— İhtilâf konusu bu çanta ancak resmi bir tanık huzurunda açılabilir.

Açıkça görülen bir gayretle kendine hâkim olmaya çalışan polis memuru bıyığını koparırcasına çekeleyerek yandaki odadan arkadaşını çağırmağa gitti. Beraberce içeri girdikleri zaman ikisinin de öfkeleri yüzlerinden okunuyordu. Tekrar avukatımın sesi duyuldu:

— Bay Kishon, hatırlayabildiğiniz kadar bize bu çantada bulunması gereken eşyaların bir listesini yapar mısınız?

— Memnuniyetle, diye cevap verdim. Ama aradan zaman geçti, tam olarak hatırlamıyorum.

— İyi ya öyleyse... Böyle diyerek polis memuru tekrar uzanıp çantayı açmak istedi.

Avukatım onu derhal önledi:

— Bak karıcığım, soygun olaylarının arttığını yazıyor!..

— Müvekkilimin çanta içindekileri hatırlayamadığı şeklindeki itirafı resmi makamlarca çantadan hiçbir şey eksilmediği şeklinde yorumlanmamalıdır!

Polis memurlarının avukatıma dikilen bakışlarını en geniş hoşgörülükle dahi nazik olarak tanımlamak çok güçlü artık. Ama Shay-Sheinkrager bu tarzda muamelelere alışık görünüyordu. Beni bir köşeye çekip:

— Bu dakikadan itibaren, önceden bana sormadan bir lâf edeyim demeyin! diye talimat verdi. Bu andan itibaren dâvânız benim ellerimde.

Bundan sonra ise kuru ve gayet açık bir «uzman» dili ile zaptı yazdırmağa başladı:

«... Müvekkilimin kimsenin etkisi altında kalmadan verdiği ifadeye göre ve onu peşinen çantanın yegâne sahibi olarak kabul etmeksizin tesbit edilmiştir ki müvekkilim belleğindeki zayıflık dolayısıyla bahis konusu olan ve hali hazırda bu tutanağın hazırlanmakta olduğu polis karakolunda bulunan ve bir süre önce bu karakol görevlileri tarafından bulunmuş olan işbu evrak çantasının içindekiler hakkında gerekli ifadeyi veremeyecek durumda olmakla beraber bahis konusu çantanın bilâ şek ve şüphe müvekkilime aidiyeti...»

— Bir dakika, bir dakika... Polis memuru avukatımın nutkunu yardı kesip dışarı fırladı ve iki üç saniye sonra yanında başkomiser olduğu halde geri döndü. Canının sıkıntılı-

ğı yüzünden okunan başkomiser ağzını açmadan avukatım atılıp kendini takdim etti ve sayın komiserin bu çapraşık dâvâyı anlayışla yürüteceğine inandığını belirtti. Sonra bana dönüp:

— Görevim icabı sizi uyarıyorum Bay Kishon, bu dakikadan itibaren her sözünüz aleyhinize bir delil olarak kullanılabilir...

Korkmuşum biraz doğrusu; savunmamı gerektiren bir durum olup olmadığını sordum, avukatım işin henüz o derece ilerlemediğini söyleyerek beni yatıştırdı. Hazır bulunanlar tutanağı imzaladıktan sonra avukatım yüksek sesle ve ağır ağır konuştu:

— Müvekkilimin münazaalı çantasının açılmasına hiçbir itirazı mevcut değildir...

Bunun üzerine komiser elini çantaya sokup bir kurşun kalem çıkardı. Avukatım her kelimenin üzerine basarak sordu:

— Bay Kishon, bu kalem sizin kalemizin mi?

Kaleme baktım. İyice kullanılıp aşınmış alelade bir kurşun kalem.

— Bunu kesin olarak söyleyemem; yâni yemin et dersiniz edemem...

Shay-Sheinkrager'in gözleri ilâhî bir alevle ışıladı:

— Beyler şu andan itibaren her şeyi serin kanlılıkla incelememiz gerekiyor! Bay Kishon bu yazı aracının sizin tarafınızdan kullanılan yazı malzemesinden biri olmadığına emin misiniz?

— Bu zamanda kız babası olmak çok güç doğrusu!..

— Söyledim ya yüzde yüz hatırlayamam diye...

— O halde derhal bölge Emniyet Müdürünün davetini istiyorum.

Başkomiser hiddetle homurdandı:

— Bölge Müdürü mü? Neden sorabilir miyim?

Evet sorabilirdi. Sorular avukatınca daima iyi kabul görmekteydiler, zira hepsi için cevabı hazırdu:

— Sayın başkomiser, eğer çantayı bulan faziletli şahıs müvekkilime ait olmayan bir kalemi çanta içine soktu ise, müvekkilime ait değerli bir eşyayı çantadan almış olması da pek âlâ mümkündür...

Bir müddet sonra Bölge Müdürü gözüktü, fakat daha kapının eşiginde dehşetle geri sıçradı:

— Aman Allahım siz da Shay - Sheinkrager, burada da ha!

Avukatım Bölge Müdürünü beklediği müddetçe tutturduğu bir aşağı bir yukarı dolaşmasına devam etti ve bir süre sonra Bölge Müdürünün karşısına dikilip sesinde belirli bir vurgu ile:

— Müvekkilim namına bu çantayı bulan hakkında soruşturma açılmasını istiyorum; müvekkilime ait yazı araçlarını hakkı olmadan kullanmak ve değerli bazı eşyayı muhtemelen çalmış olması iddiasıyla...

Bölge Müdürü sesine tehditkâr bir ton verip:

— Yâni, dedi, burada bir hırsızlık bahis konusu olduğu iddiasındasınız, öyle mi?

— Elbette! Müvekkilim büyük bir kesinlikle, kendine ait olan bu çantanın, ölçüsü maalesef tesbit edilemeyecek nisbette bir hırsızlığa mâruz kaldığına hükmetmektedir...

— Alâ, diye inledi Bölge Müdürü. Kim bulmuş bu cenabet çantayı?

Polis memuru öfkeyle kâğıtları eşeledi:

— Dün akşam görevli olan trafik polisi...

— Bir polis memurunu hırsızlıkla mı suçlandırmak istiyorsunuz?

Avukatım derhal yanımda bitti ve elini ağzıma kapadı:

— Sakın cevap vermeyin; sizi tuzağa düşürmeğe çalışıyorlar. Bunların hilelerini bilirim ben.

Sonra Bölge Müdürüne dönüp resmi bir ifade ile devam etti:

— Şimdiye kadar söylediklerimize ekleyecek bir şeyimiz yoktur. Gerekli açıklamalara mahkeme huzurunda devam edeceğiz...

— Nasıl isterseniz! Yalnız ifadenizden açıkça anlaşıldığına göre âme hizmetli gören bir memuru hayşiyet kırıcı bir suçla itham ettiniz.

— İtiraz ediyorum!... diye avukatım gürlledi. Buna şantaj denir!

Bölge Müdürünün sesi de aynı ölçüde yükselmışti:

— Şantaj ha! Üniformalı bir polisi görevi sırasında tahkir ettiniz; Ceza Kanunu paragraf 18...

— İtiraz ediyorum. Ben 47 numarah ilâveye, yâni emniyet organlarının görevleri ve hakları kısmına dayanmaktayım! Ceza Kanunu sahife 317.

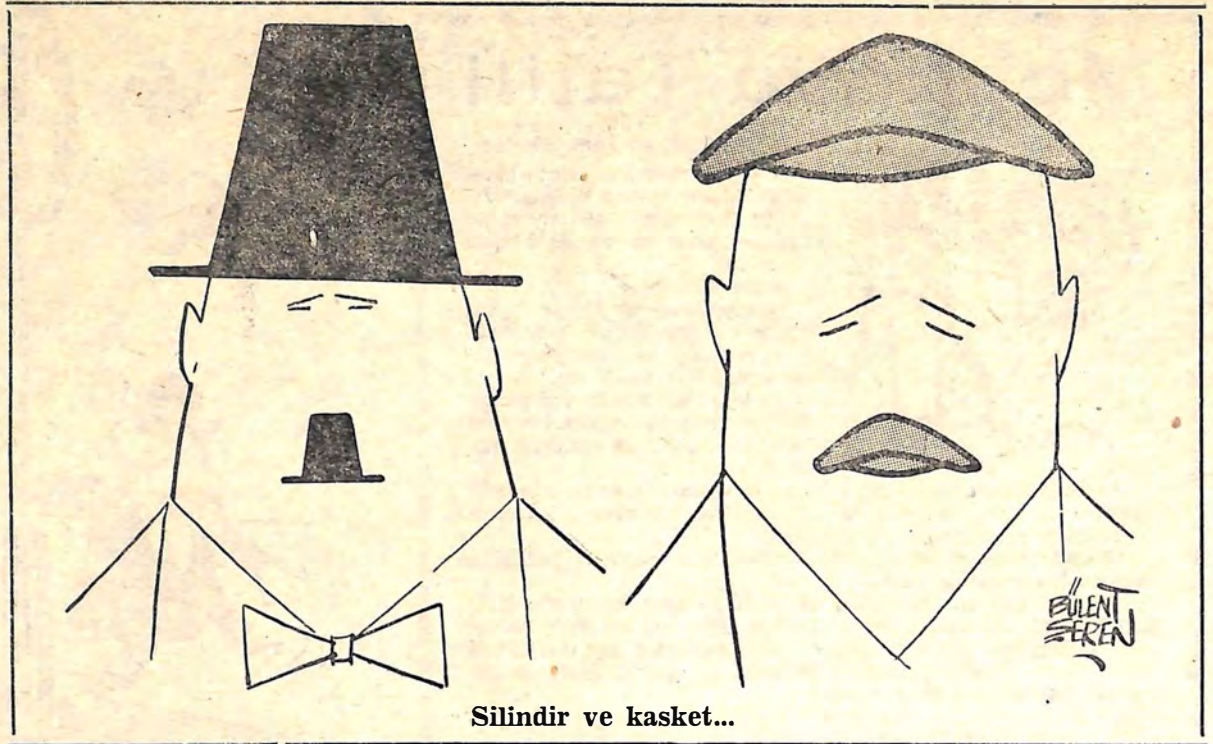
— Bu hususta nasılsa yetkili mahkeme karar verecek!

Böyle diyen Bölge Müdürü bana dönüp sözlerini tamamladı:

— Kanun namına sizi tevkif ediyorum!

Shay-Sheinkrager beni hapishane kapısına kadar geçirdi:

— Korkmayın, kimse kılınıza bile dokunamaz. Aleyhinizde hiçbir delil yok! Polisin suçluluğunu ispat edeceğiz ve gerekirse Emniyet Müdürünü dahi tevkif ettireceğiz. Neden «faziletli bulucu» yakalanmadı da siz hapse girdiniz? Soracağınız onlara... İyi uykular... Merak etmeyin ben karınıza haber veririm.

Silindir ve kasket...

Kuvvetle ve teselli edici bir şekilde elimi sıkıp veda etti.

Çaresi yoktu! Hapse düşen adamın elbette ki en iyi dostu avukat idi. Bu kadar parlak zekâlı bir avukata sahip olduğum için ayrıca kendimi tebrik etmeli idim. Belki beni kefaletle serbest bıraktırmayı akıl edebilirdi!...

Semiramis AYDINLIK

✱

Sofra âdâbı

Sofra âdâbı ve yemekler üzerine sayısız kitaplar yazmış, son olarak Çin mutfağını incelemek üzere yola koyulmuştu. Gemi ile Okyanusu geçerlerken bizimki güverteden denize düdü. Cıvarda hiç kimse bulunmadığından zavallının başına gelen kimse farkına varmamıştı. Denizde dalgalarla boğuşurken üstelik koca bir köpek balığının kendisine doğru hızla yaklaştığını fark edince cebindeki bıçağı hatırladı. Son bir gayretle bıçağı çekti. Bunu gören köpek balığı dile geldi:

— Fakat sayın yemek mütehassısı... Balık bıçakla yenmez.

Hamlet

ÖĞRETMEN sınıfta imtihan yapıyordu. Talebelerden birine sordu:

— Hamlet'i kim yazdı?

Talebe omuzlarını kaldırarak cevap verdi:

— Vallahi ben yazmadım öğretmenim!

O gece öğretmen arkadaşlarına yemeğe davetliydi. Sağında oturan misafire, o gün imtihanında bir talebeyle Hamlet'i kimin yazdığını sorduğunu «Ben yazmadım» dediğini anlattı. Bunun üzerine misafir sordu:

— Peki hakikaten o değil miymiş?

Bu cevaba canı sıkılan öğretmen, bu sefer salonda oturan davetliye döndü, talebeyle sorduğu suali cevabı ve sağında oturanın bu olay üzerine fikrini anlattı. Bu davetli de kaşlarını kaldırarak sordu:

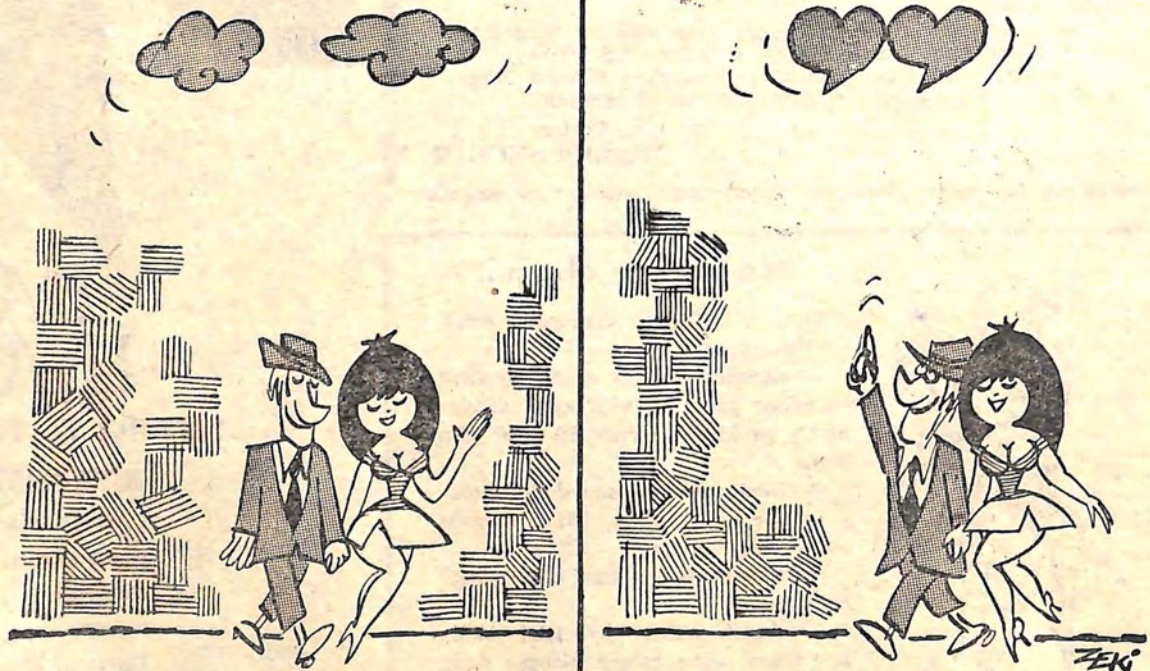
— O muymuş bari?

Yemek bittikten sonra sigarasını tütüren öğretmen bir aralık ev sahibesiyle burun buruna geldi ve hemen sorusunu talebenin cevabını, solundaki, sağındaki misafirlerin düşüncelerini anlattı. Ev sahibesinden akıllıca bir cevap beklerken:

— Böyle hâdiselerde kimin yazdığını bulmak çok zordur!..

Şaşkına dönen öğretmen doğru vestiyere gitti. Şapkasını, bastonunu aldı. Tam kapıdan çıkarken kendisi gibi toplantıyı terkeden bir davetliye rastladı. Hemen soruyu talebenin cevabını ve olayı anlattığı kimselerden aldığı cevapları; «Vallahi ben değilim!», «Hakikaten o değil miymiş?», «O muymuş?», «Böyle hâdiselerde kimin yazdığını bulmak çok zordur» diye anlatınca davetli:

— Vallahi mösyö çok doğru söylemişler!.. Cevabını vermez mi?!

— Bak sevgilim... Tanrı da birleşmemizi istiyor!

Moskova Tatili

Pauline, kocasına döndü:
— Moskova'da kimni göreceğiz biliyor musun Félicien? dedi ve kocasının «Bilmiyorum» diyen çehresi karşısında hemen ilâve etti:

— Nathalie'yi!
Félicien zevkten titredi. Adı geçen kız, Pauline'nin yeğeniydi. Ama ne kızdı! Üstelik Félicien kızı sırlıklam aşığı da...

Ne yazık ki, Pauline'nin yanında devamlı mevcudiyeti, hislerini hareketleriyle ifade etmesine mâni olmuştu!

O gece karısı mışıl mışıl uyurken onun kafası makine gibi çalışıyordu. İşte, Félicien çok James Bond romanı okumanın faydasını o gece birdenbire görüverdi.

Hareketlerinden üç gün önce Paris'teki Sovyet Elçiliğine imzasız bir mektup yazdı.

Pauline adlı bir Fransızın Moskova'ya fena niyetlerle gittiğini bildirdi. Bu yalana biraz hakikat payı katmak için, karısının eşyaları arasına eski filmleri sıkıştırdı. Her şey tasarladığı gibi giderse, Pauline sınırda alkonacak. O da Nathalie'yle çılgın bir «Moskova aşkı» yaşayacaktı.

* * *

— Benimle gelir misiniz Mösyö?

Şaşırın Félicien rüyadan uyanır gibi sıçradı. Kuzu kuzu itaat etti tabii. Çünkü bu konuşma Rus sınırını üzerinde cereyan ediyordu.

Félicien tepeden tırnağa kadar çok sıkı bir aramadan geçti. Memur bu kadar zahmete karşılık minyatür bir fotoğraf makinesi buldu Félicien'in eşyaları arasında...

— Bu nedir? diye sordu.

Şaşkın Félicien ilk defa gördüğü bu âlet karşısında gözlerini açtı ve sustu:

Bu sırada gümrükten geçen karısının elini kolunu sallaya sallaya otobüse bindiğini gördü. Hareket etmeden önce Pauline:

— Moskova'da buluşuruz sevgilim! dedi. Senin James Bond olmadığını hemen anlayacak ve serbest bırakacaklar...

Otobüs hareket etmişti bile...

Halbuki Félicien bu otobüste olacak, sonra da Nathalie'yle Moskova'da...

Félicien üç gün müddetle Sovyet hapisane mutfağını inceleme fırsatını buldu. Bu arada da sık sık sorguya çekildi. Sonucunda:

— Çok şakacısınız! dedi hâkim! Bize Fransızlar matrak insanlardır demişlerdi, ama bu kadarını beklemiyorduk doğrusu! İtiraf edeyim, şakanız bizi pek açmadı.

Félicien hâlâ ilk günkü şaşkınlığını muhafaza ediyordu:

— Anlayamıyorum! diye inledi.

Bunun üzerine hâkim hiddetten kıpkırmızı kesildi:

— Minyatür fotoğraf makinesini ilgililer incelediler. Neymiş biliyor musunuz?

— Hayır! Size yemin ederim! Derken gözünde sıcak bir çorba ve patatesli tavuk tütiyordu...

— Gizli bir ajanın koleksiyonundan alınmış bir oyuncak!

— Hiç haberim yok! dedi Félicien gene. Ve hemen ilâve etti. Karımın yanına dönebilir miyim?

— Defolun!...

Aynı gece Félicien Moskova'ya vardı. Karısının kaldığı oteli kolayca buldu. Pauline'i de... Holde sarmaş dolaş esmer bir erkekle oturuyordu...

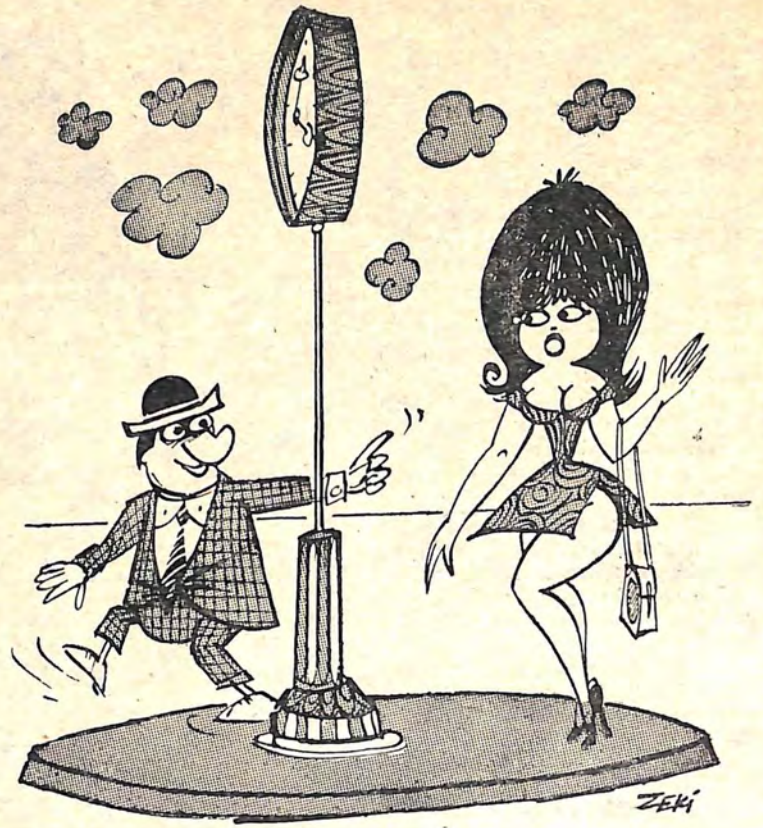
Yaklaşınca, karısının yanakları önce kızardı sonra sarardı. Kekeliyerek:

— Nihayet geldin sevgilim! dedi. Sana kuzenim Serge'i tanıyayım, Nathalie'nin erkek kardeşi. O gelemediği için...

Yemekte halis Rus votkasını yudumlarken Félicien Serge'in Moskova'da bir oyuncak mağazası işlettiğini öğrendi...

Çeviren:

Tomris SEÇGİR

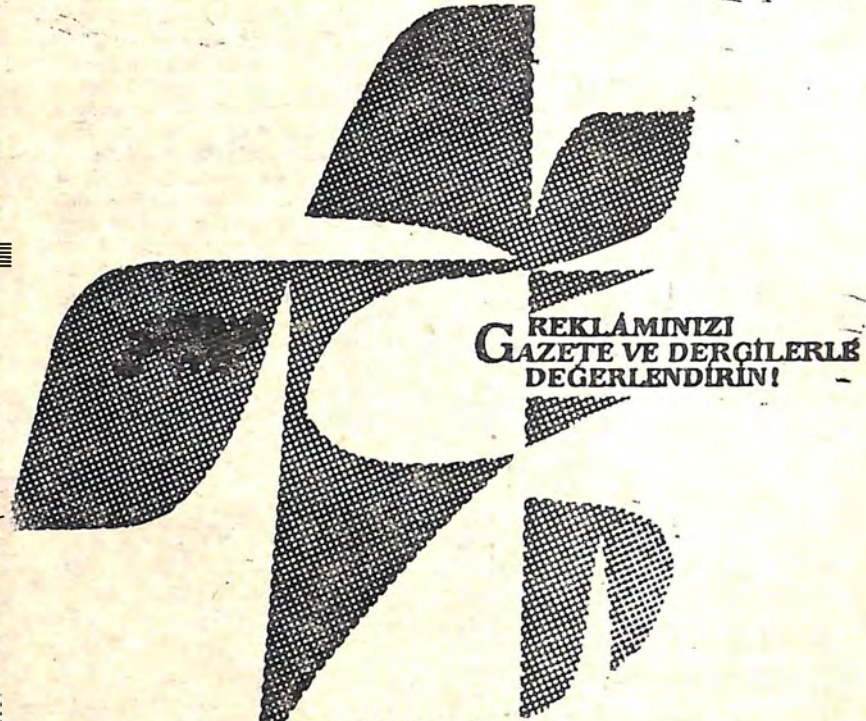
— Bir dakika bekle sevgilim... Geleceğini ummadığım için çiçek almamıştım!

AKBABA

Sahibi: Ergin ORTAÇ * Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap * Dizgi ve baskı: Akbaba Matbaası

Fiatı 100 Kuruş

**BASIN
İLAN KURUMU**

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLAMLARINIZ İÇİN

HAZIRDIR

Genel Müdürük:

Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1
İstanbul

Telefon: 27 66 00 - 27 66 01

Telegraf adresi: BASINKURUMU

(Basın: 22180 — 266)

Ben zengin olsam...

Viyanalı üç balerina, zenginlik üzerine konuşuyorlardı:

— «Zengin olsam,» dedi birincisi, «kendime güzel bir villâ, spor bir otomobil ve birçok pahalı elbiseler alırdım.»

— «Benim param olsa,» dedi ikincisi, «lüks bir yat yaptırıp, bütün dünyayı dolaşırdım bununla.»

Yaşlı bir kontun metresi olan üçüncü balerina:

— «Aaaah. ahl...» diye içini çekti. Ten sonra, «Ben zengin olsam,» dedi, «Geceleri yalnız yatardım!»

CEYMİS BONT

9
SUCU
KİM?

KÜRT İBO, MERDİ-
VENDEN İNERKEN
BONT, AŞAĞIDA
PUSU KURUYOR...

İBO, TAM YERE
AYAK BASACAĞI
SIRADA, BONT
KELEPCEYİ GE-
ÇİRİ VERİR...

KUYUMCUDAN
ÇALINAN MÜ-
CEVHERLER

AFERİN... AFE-
RİN AMA, YİNE DE
SUÇLUSUN SEN...
ARABANLA BİRİ-
NE ÇARPMIŞ-
SIN!..

OTOMOBİ-
LİNİN ÇA-
LINDIĞINI
SÖYLEMEK
İSTİYOR!

BONT'UN BU SÖZLE-
RİNE MÜDÜR BEY,
KAŞLARINI ÇATA-
RAK CEVAP VERİR.

NETİCE:
KODES!

BONT PENCERE-
DEN BAKARKEN
ARABASINI ÇA-
LAN HIRSIZI GÖRÜR.

AL SANA!..

BONT, PENCERE-
NİN DEMİRİNİ SÖK-
TÜĞÜ GİBİ, HIRSI-
ZIN KAFASINA
FIRLATIR...

BU SIRADA YONT, HAPİSHANENİN KAR-
ŞISINDAKİ KAHVEHANEDE OTURMAKTADIR.

İSTE, OTOMO-
BİLİ ÇALANI GETİR-
DİM... BONT'U ÇI-
KARIN ARTIK!

ÇIKARMAK
MI?... BONT
USLANACAĞI-
NA GİTTİKÇE
AZITIYOR... ŞİM-
Dİ DE HÜCRE-
NİN PARMAK-
LIK LARINI
SÖKMÜŞ!

ANCAK, YONT'UN DİŞİ-
LİĞİ, HAPİSANE MÜDÜ-
RÜNÜN SERTLİĞİNİ
BASTIRIR VE HA-
PİSHANEDEN ÇIKAN
BONT, DİŞİSİ YONT-
LA BİR PASTA-
HANEYE
GİRER!

HANI YA...
MİS KOKULU
GÜLLER!

VER BAKALIM
HANIMA BİR DE-
MET!

AY, ÇOK RO-
MANTİKSEN
BONT!..

HIMMM... ROMAN-
TİKLEŞMEK YARA-
MIYOR BİZE!..

BİRKAÇ DAKİKA SONRA GÜL-
LERİN KOKUSU MEYDANA ÇIKAR!

HAFTAYA=
SUCUŞTU?..

— 22 —

Fikret, elini kafasına götürdü:
— Tuh ulan kafa, dedi. Keşke bu-
gün kamyı yerine çamuru ıslasay-
dık.

— Yarın yaparsın.
Fikret, bahçenin yan tarafını gös-
terdi:

— Yarın sabah ilk iş şuradan
toprağı kazmalı.

— Ben de yardım ederim sana.

— Yorma kendin.

— Bizim yuvamız değil mi?

— Kazılan yeri de su çukuru ya-
parız. Hiç olmazsa tulumba sağı so-
lu ıslatmaz...

Selâhattin tepsinin yarısını tüket-
mişti o gün... Kapıdan girerken â-
deti üzere, Asaf'ı çağırdı:

— Al ulañ şu beş lira yirmibeş
kuruşu, götür o Gâni denen dümbü-
ğe. Defterden silsin bizim ekmek
borcunu.

Çocuk sümüğünü çekerek:

— Akşama ne alayım baba? diye
sordu.

— Hadî ulan sen gît. Ben getir-
dim yiyecek.

— Ne aldın baba?

— Sarı patates. Haşlar yeriz. Ay-
han nasıl?

— Bilmem. Annem, iyi değil di-
yordu.

Selâhattin beyaz önlüğünü çıkarıp
Mediha'ya verirken, çocuğu sordu.
Kadın, umutsuzca başını salladı.

— Arap, iğnesini vurdu mu?

— Vurdu...

— Hapları yutturdun mu?

— Yutturdum.

Selâhattin çocuğun başına geçin-
ce, Sevim dışarı çıktı. Ceplerini ka-
rıştırdı:

— Ben oğluma ne getirdim, dedi.

Bir mandalinayla bir elma uzattı
Ayhan'a.

Çocuk, derin bir uykudan uyanır
gibi baktı elmayla mandalinaya. E-

lini uzatmak istedi, uzatamadı.

— Kabuğunu soyayım mı Ayha-
nım?

Göz kapaklarını indirerek İşaret
verdi.

Selâhattin mandalinayı soydu, di-
limlerine ayırdı. Dilimin birini oğlu-
nun ağzına yanaştırdı. Ayhan, ağız-
nı büzerek dilimi yutmağa çalıştı, ü-
çüncü dilimde başını yana çevirdi.

— Bunu da yeseydin Ayhanım?...

Pofluyarak doğruldu Selâhattin.
Yarım mandalinayla, elmayı lâmba-
lığa bıraktı... Bir sigara yaktıktan
sonra cebinden çıkardığı buruş bu-
ruş gazetesini oğlunun başucunda
okumağa başladı. Mediha sordu:

— N'olacak bu çocuğun hâli?

— Doktora götürdük avrat, ilâcını
da aldık. Bilmeyorum ki ne yapalım
artık.

— Neymiş derdi bir bilsek.

— Ne yapacaksın bilip de?

— Bugün yine Hava Hocayı çağı-

rıp kurşun döktürdük. Nefese gel-
miş, dedi.

— Neyimize nefes ederler bil-
mem ki? Nazar da, bizim neyimize?
Giyimimize mi, kuşamımıza mı?

Yoksa çöp gibi boyunlarımız mı?
Kadın kalktı, dışarı çıktı. Ceviz
büyüklüğündeki patatesleri tencere-
nin içine doldurduktan sonra:

— Ocağı yak, kızım dedi.

Fikret, gecekonduyun çamurlarını
sırıyordu. Sevim'le Asaf da çamur
taşıyorlardı. Ara sıra Huriye de bir
kova çamur alıp, oğlunun yanına
döküyordu... Fikret, Sevim'in gözle-
rinin içine bakarak:

— Bir tek çinkoları kaldı Sevim,
dedi. Yarın fabrikadan avans alıyo-
rum. Babam da yüz lira verecek.
Nasıl olsa gececiyyiz de... Pencere
çerçevelerinin parasını verdim. —İ-
lerdeki bir sandığı göstererek— O-
nu da bozup kapı yapacağım. İki dil-
menin üzerine bu sandığın tahtala-
rını dizdin mi, bomba gibi kapı olur.
O zaman üzerine istediğin gibi isim-
lerimizi yaz. İstersen, gecekondu-
ların şahı de...

Sevim ağlamağa başladı. Malayı
elinden atan Fikret:

— Niye ağlıyorsun? diye sordu.

Sevim, hıçkırıklarını zaptetmeğe
çalışarak:

— Ya Ayhan görmezse bu eve
girdiğimizi? dedi.

— O ne biçim söz kız? Gör, İn-
şallah haftaya hem düğünü yaparız,
hem de evimize gireriz...

— İnşallah Fikret, inşallah!...

— Tabi ya kızım. Bu gecekondu
mahallelerinde çocuklar bir hasta-
lanmakla ölselerdi, o zaman çocuk
kalmazdı be. Buraların çocukları, ay-
nı haciyatmazlara benzerler. Yatar
yatar kalkarlar. Haydi boş ver bun-
ları! İçerde birazcık yer kaldı. Gi-
dip de onu da yapalım.

Sevim, bir kova çamur doldurdu-
ktan sonra içeri girdi. Fikret, hamam-
lığın yanını sıırıyordu.

— Hamamlık şahane olacak ha
Sevim. Sen bizimkilere bakma kı-
zım. Eski kafa onlar. Altı üstü ya-
rım torba çimento, ama onlardaki
bu akıl nerede? Bak, deliğini açıp,
borusunu taktım bile... Bir de ç-
imento geçtin mi üzerinden, Çarşı
hamamı haltetmiş yanında.

Sevim, zorla gülümsemeğe çalış-
tı. Fikret malayı elinden atarak
sevgilisini belinden kavradı:

— Sarılsana kız!...

Uçlarında demir bağlıymış gibi
yavaş yavaş kalktı, Fikret'in boynu-
na dolandı Sevim'in kolları...

— Yapma Fikret, şimdi Asaf ge-
lir.

Hakikaten, biraz sonra Asaf içe-
ri girdi. Hiçbir sebep yokken de ar-
sız arsız sıırttı.

— Ne yapıyorsunuz abla? diye
sordu.

Fikret güldü:

— Hamamlık yapıyoruz.

— Ben de burada yıkanayım mı
abla?

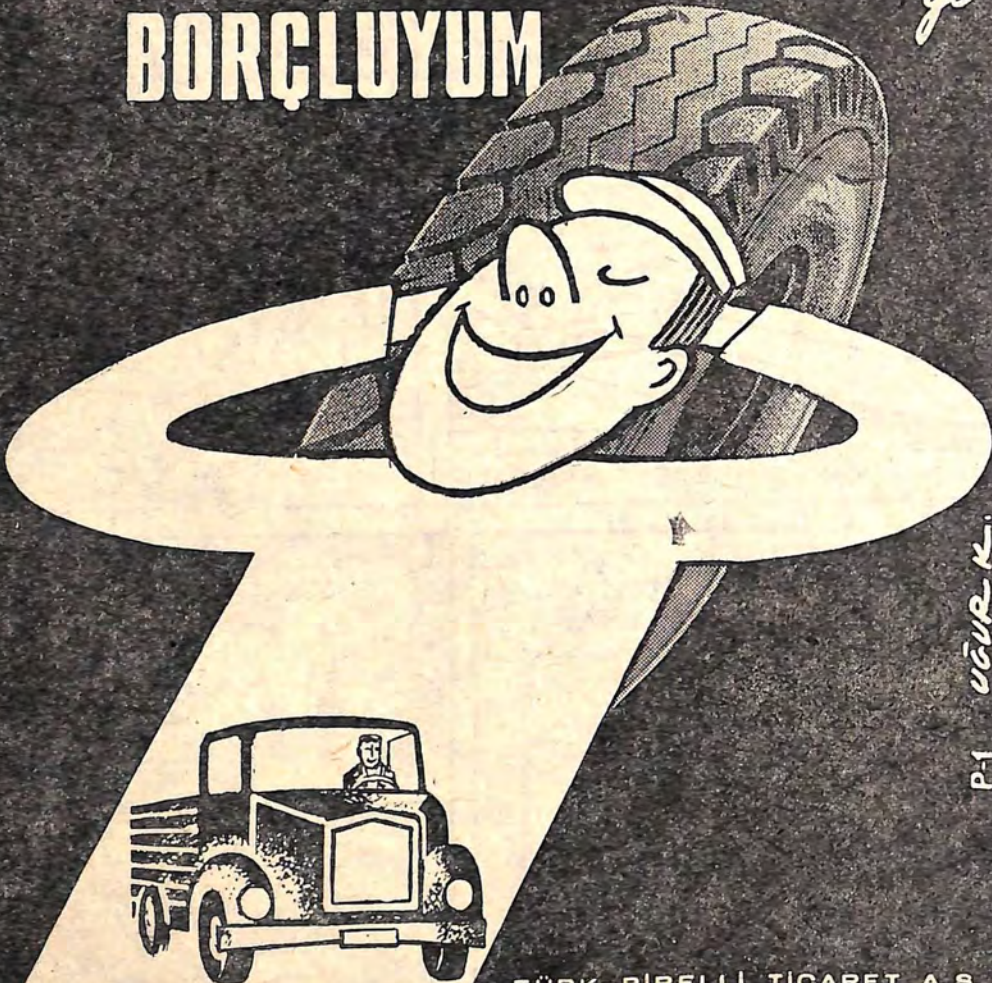
— Olsun bitsin de...

— Ne zaman olacak?

— Ev bittiği zaman.

— Sevmiyorum legende yıkanma-
sını.

ARACIMDAKİ
EMNİYET VE RAHATLIĞIMI
PIRELLI
BORÇLUYUM

TÜRK-PIRELLİ TİCARET A.Ş.

Fikret, Asaf'ın keçel saçlarını okşadıktan sonra:

— Olur kayınlıradırım, olur, dedi.

Haber, Hürriyet Mahallesinde bomba tesiri yaptı. Kadınlar, erkekler, yaşlılar, kediler, köpekler, beşiktekiler, «Yıkım var, yıkım!» diye bağıyorlardı.

«Yıkacaklar, evlerimizi yıkacaklar... Başımızı soktuğumuz damlarımızı yerle bir edecekler!...»

«Önümüz kış!... Yazık değil mi bu fakir fıkara? Gebermez mi bunlar açıkta, kış kıyamette?»

«Nereye gideriz, ne ederiz? Ev yıkılınca hangi mağara kovuğuna baş sokarız?»

«Gecekondularda yaşayanlar insan değil mi yani? Ayının inini mi başına geçiriyorlar?...»

«Ne isterler bizden? Kimin tavuğuna kış dedik, kime derdimizi yakındık?»

«Ölümden de zor gayrı yaşamak bize!»

«Fakir faka düşmüş, sıçan gül-müş haline!...»

O cuma günü... Valiye gittiklerinin bir sonrası cuma günü... Gece-den, bir Belediye zabıta memuru tek tek dolaşmıştı evleri. Elinde kâğıtlar vardı.

— İmzalayın bunu, diyordu... Kimse imzalamamıştı... Hiç kimse.. Kim kendi ölüm fermanını kendi eliyle imzalardı? Kim sokağa atardı isteye isteye kendini? Kim bu kış kıyamette soğukla cenkleşmek için cesaret bulurdu kendinde?...

Zabıta memuru:

— Bildiri bu bildiri... Evlerinizin yıkılacağına dair, diyordu.

Memur, girdiği evden tersyüz edilerek koğuldu. En sonunda köşe başındaki kalabalığa dönerek:

— Size üç ay evvelden haber verilmiş... İster içinden çıkarsınız, ister çıkmazsınız. Paşa gönlünüz bilir. Öyle de olsa yıkılacak, böyle de olsa yıkılacak. Hükümet kuvveti bu. Karşı gelemezsiniz... Zararınıza çıkar. Yarın sabahla beraber yıkım işine başlanacak!...

Soluk soluğa bağırdı gecekondu-lunun biri:

— Ölüm işine, idam işine diye-miyorsun değil mi? Neden yânl, neden yıkıyorsunuz evlerimizi? Biz istemez miyiz daha iyi evlerde oturmak, biz istemez miyiz insan gi-bi yaşamak? Var da mı yapmıyoz? Paramız çok da mı pintilik e-diyoruz? Bizi burada görmüyorsun-z, bizim varlığımızdan haberiniz yok. Bâri bırakın, biz de sizden ha-bersiz yaşayalım!...

Belediye zabıta memuru, heykel gibi durmuş gecekondu-luyu dinli-yordu. Neden sonra:

— Ben ne yapabilirim, dedi. Ben de emir kuluyum. Git bildir, dediler, ben de bildirmeğe geldim.

— Öyleyse sen de, sana o emri verenlere git bildir ki, yaktırmıyacaklar mı evlerini de... Ölmek istemiyorlarmış, göz göre göre peri-şan olmak istemiyorlarmış de...

Belediye zabıta memuru cipine bindi ve gitti...

O gider gitmez Selâhattin toplu-luktan ayrılarak eve geldi. Mediha, hasta çocuğun başucuna oturmuş-tu. Ayhan'ın balmumu gibi sararmış yüzündeki terlerini siliyordu.

— Çocuk çok berbat Selâhattin, dedi.

(Devamı var)

MİLLETLER GÜLÜ YÖR

Parfüm

Miremas'ya giden trende Escartefigue «Küçük Kasabalı» gazetesine göz gezdiriyordu. Karşısındaki adam ise elindeki mendili durmadan kokluyor, sonra da iç geçiriyordu.

Escartefigue biraz rahatsız oldu, daha sonra dayanamayıp sordu:

— Hasta mısınız?

— Hayır! dedi yabancı. Sadece karımdan ayrılmak beni çok ü-züyor. Ona tapıyorum mösyö! Şahane bir kadın! Ayrıca, sadık, yumuşak, becerikli. Hem de be-ni çok seviyor!

Adamın bir kere çenesi açıl-mıştı, devam etti:

— Seyahate çıkarken onun de-vamlı sürdüğü kokudan mendili-me koyarım... Sonra anlarsınız ya! Kokusu da kendi gibi güzeldir. Siz de koklayın!

Escartefigue, kokladıktan son-ra istemiyerek:

— Hay Allah! dedi. Siz öyle-se mösyö Manescal'siniz!

Adam hakikaten Manescal de-ğil miymiş!...

Kompleks

Adam, doktora dert yandı:

— Karımda aşağılık komplek-si var doktor bey, dedi adam, n'olur söyleyin bundan vazgeç-memesi için ne yapmam lâzım?..

— Ben sana deniz üstü oda tutmayalım dememiş miydim?..

Boksör gibi

Mösyö Dupont, karısı ve kü-çük oğlu, büro arkadaşlarından birinin düğününe gitmişlerdi.

Çocuk etrafına, bilhassa papaz-la geline ve damada dikkatle ba-kıyordu. Derken babasının kula-ğına fısıldadı:

— Baba yeni evliler niçin elele duruyorlar?

Mösyö Dupont biraz düşündük-ten sonra:

— Âdettir oğlum! dedi. Tıpkı maçtan önce boksörlerin el sı-kışması gibi!...

Şemsiye

Şemsiyeli, melon şapkalı İngi-liz'i hâkim huzuruna çıkarırlar:

— Sizden dâvâci olan şu adam, şemsiyenizi kafasında kırığınızı söylüyor. Siz bu suçu kabul e-di-yor musunuz? diye sorar hâ-kim ve ilâve eder. Bu yüzden on beş gün hastanede yatmış, bu-nu da raporla ispat ediyor!

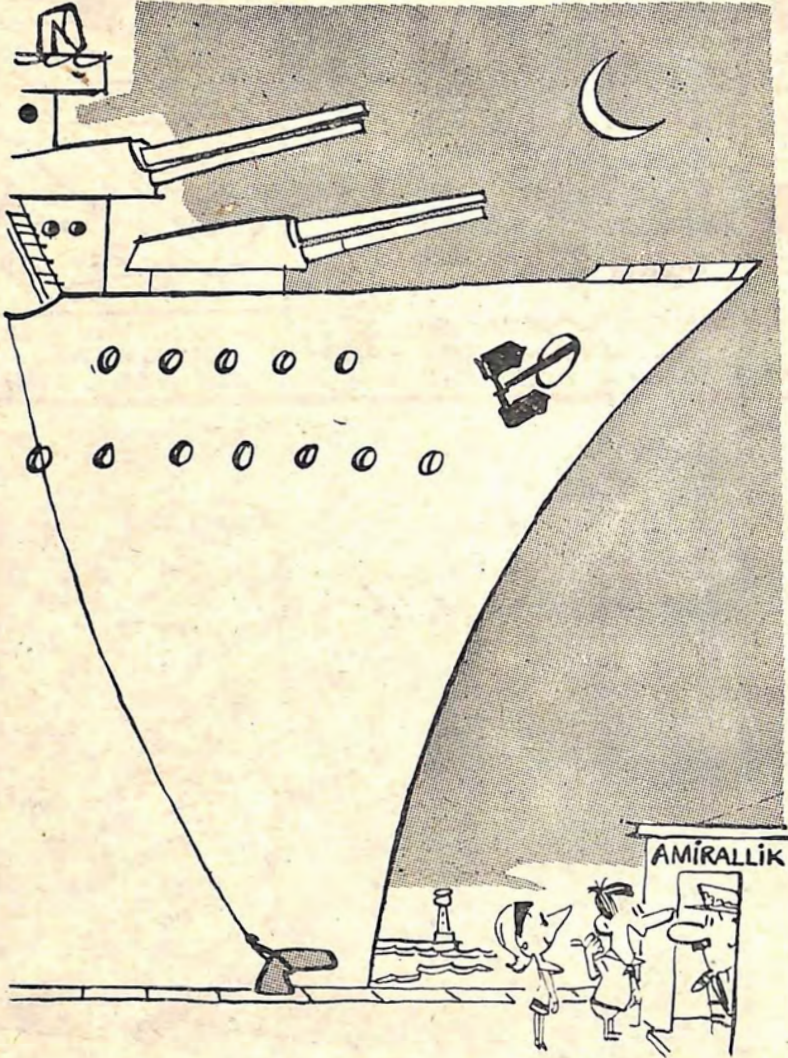
— Evet, hâkim bey! Yalnız bu olay tekrarlanmıyacaktır!

— Ümit ederim!

— Çünkü yeni şemsiyem çok sağlam!

— Babamın ayak seslerini du-yunca kendi dünyasına çekilir!

— Baba, bu gece gemiyi alabilir miyim?..

Hasta

Küçük oğlan pek üzgündü. An-nesi sordu:

— Neyin var Pierrot?

— Üzgünüm anneciğim!

— Sebep ne?

— Allah baba hastaymış!

— Bunu sana kim söyledi?

— Bu sabah gazetede doktor Dubois'nın öteki dünyaya gitti-ğini okudum da...

Puro

Kompartımandaki koca göbek-li adam cebinden bir Havana pu-rosu çıkardı. Yakınak için ağzı-na götürürken yanındaki kadına:

— Müsaadenizle içebilir mi-yim? diye sordu.

— Evinizdeymişsiniz gibi hare-ket edin mösyö!

— Eh öyle olsun! dedi adam ve puroyu tekrar cebine koydu.

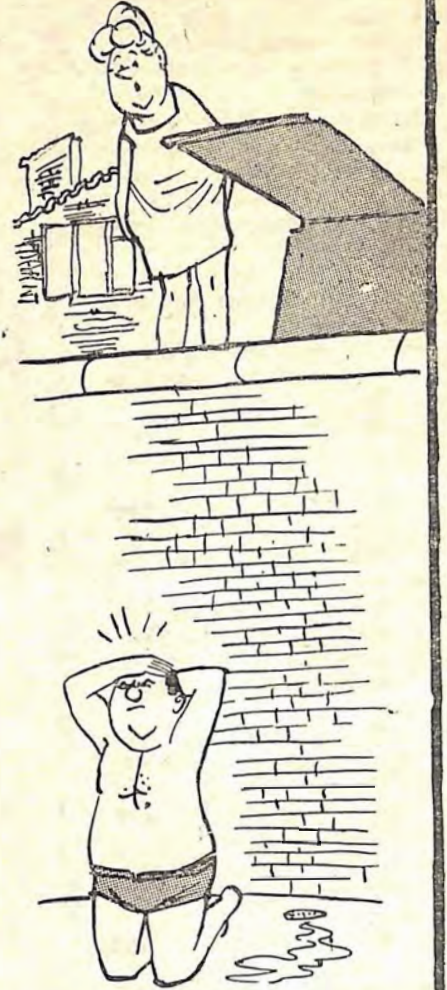
DÜNYA KARİKATÜRLERİ

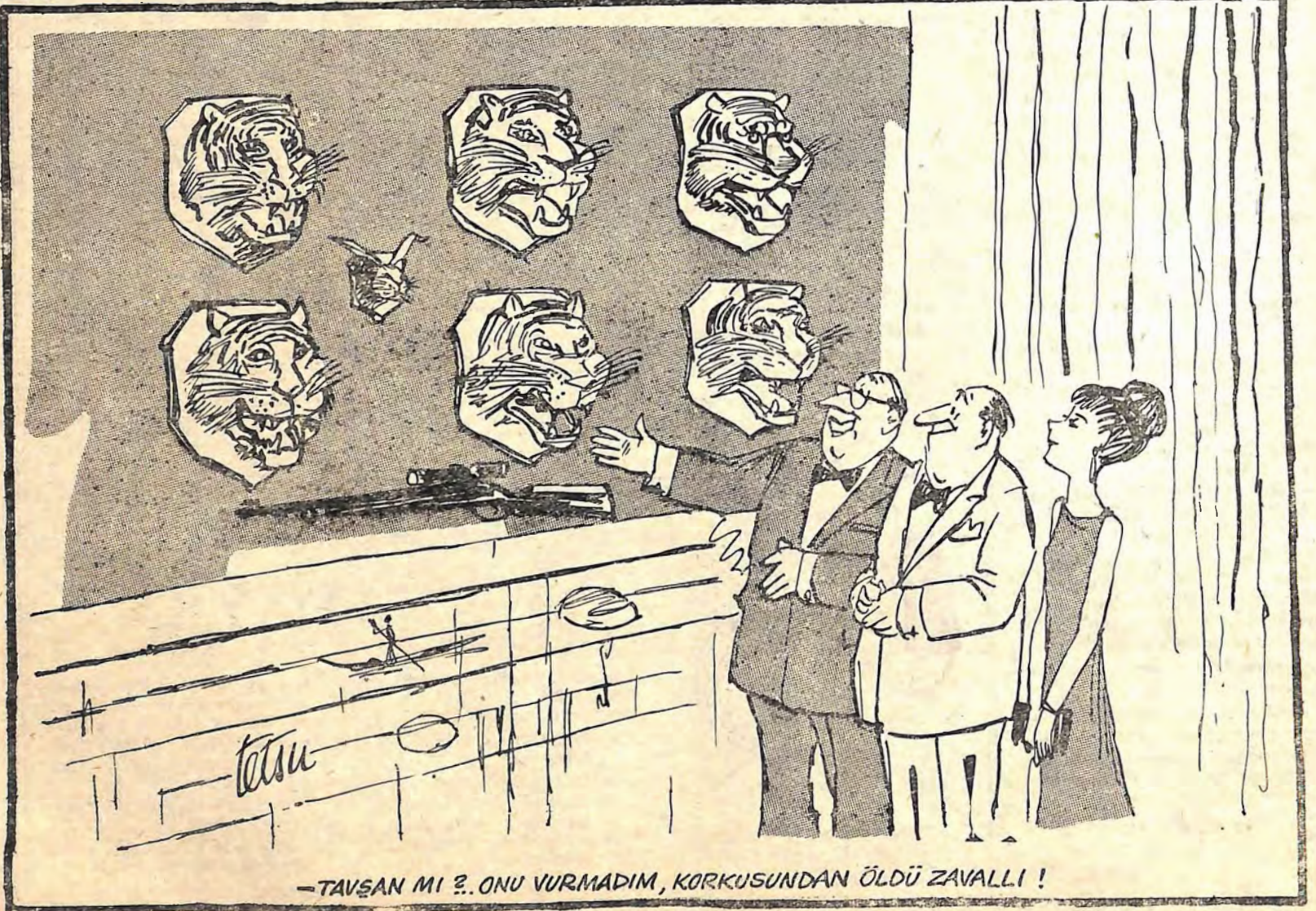
-DOKTOR İKİ AYLIK GEBESİN
DİYOR ANNE... ACABA BABA-
SINI DA ANLAYABİLİR Mİ?..

-BU SENİN DAKTİLON HA?..NE
YAZIYOR?..
-ALNIMIN KARA YAZISINI!

-APTAL!..ATLAMADAN ÖNCE
İÇİNDE SU VAR MI, YOK MU
BAKSANA!

-TAVŞAN MI?..ONU VURMADIM, KORKUSUNDAN ÖLDÜ ZAVALLI!

BU YILIN
EN AZ

6

**MİLYON
LİRALIK**

İKRAMIYE
PLANININ
SON ÇEKİLİŞİNDE

40
**APARTMAN
DAİRESİ**

ve ayrıca

1.5
MİLYON LİRA

TUTARINDA ÇEŞİTLİ
PARA İKRAMİYELERİ

YAPI ve KREDİ BANKASI

Daima en iyi hizmet

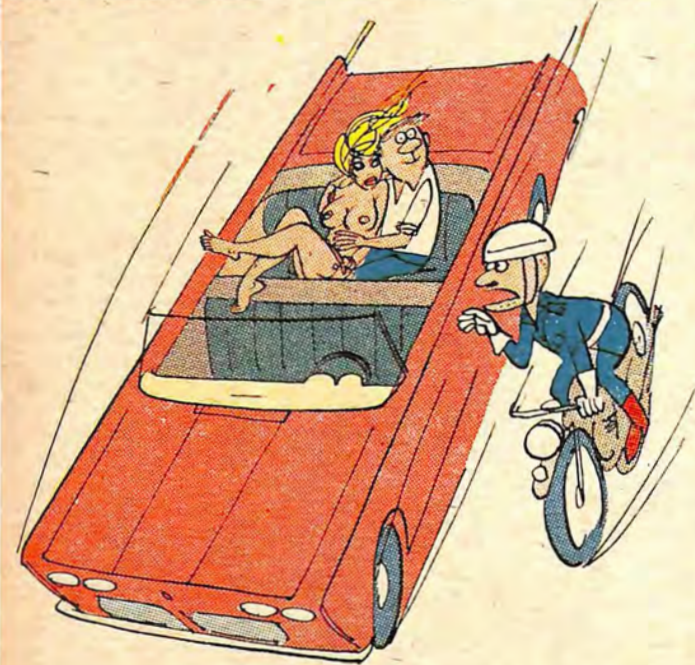
632

(Reklâmcılık : 3983 — 268)

Akhaha

YAZISIZ

-DELİ MİSİN?.. BÖYLE HIZLI ARABA-
SÜRÜLMEZ!
-ARABAYI BEN SÜRMÜYÖRÜM Kİ...

-AMAN ARKANA DÖNÜP BAKMA, TEHLİKE
VAR... BEN BİR POLİS ÇAĞIRAYIM!...

-0000. BAYRAĞI ÇEKTİĞİNE GÖRE
KOCASI SEYAHATE ÇIKMIŞ YİNE!

-BİR KIZLA BİR OĞLAN AŞIK OLDULAR MI, EVLENİRLER...
-AMAN ANNE, O SENİN GENÇLİĞİNDEYİMİŞ...